

Adolygu Trefniadau Llywodraethu Ansawdd – Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

Blwyddyn archwilio: 2019

Dyddiad cyhoeddi: Mehefin 2022

Cyfeirnod y ddogfen: 2962A2022

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro fel rhan o waith a wnaed / i'w wneud yn unol â swyddogaethau statudol.

Mae gan yr Archwilydd Cyffredinol ystod eang o swyddogaethau archwilio a swyddogaethau cysylltiedig, gan gynnwys archwilio cyfrifon cyrff GIG yng Nghymru, ac adrodd i'r Senedd ar ddarbodaeth, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y sefydliadau hynny wrth ddefnyddio eu hadnoddau. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn ymgymryd â'i waith gan ddefnyddio staff ac adnoddau eraill sydd wedi'u darparu gan Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n fwrdd statudol a sefydlwyd at y diben hwnnw ac i fonitro a chynghori'r Archwilydd Cyffredinol.

Archwilio Cymru yw'r enw cyfunol anstatudol ar gyfer Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru, sy'n endidau cyfreithiol ar wahân bob un â'i swyddogaethau cyfreithiol ei hun fel y disgrifir uchod. Nid yw Archwilio Cymru yn endid cyfreithiol ac nid oes ganddo unrhyw swyddogaethau ei hun.

© Archwilydd Cyffredinol Cymru 2022

Ni dderbynnir unrhyw atebolrwydd gan yr Archwilydd Cyffredinol na staff Swyddfa Archwilio Cymru mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog, neu weithiwr arall yn ei gapasiti unigol, nac i unrhyw drydydd parti mewn perthynas â'r adroddiad hwn.

Os derbynnir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a roddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer wrth drin ceisiadau a ddisgwyllir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partiön perthnasol. O ran y ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru a Swyddfa Archwilio Cymru yn drydydd partiön perthnasol. Dylai unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon gael eu hanfon at Archwilio Cymru i swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi. Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Cynnwys

Crynodeb o'r adroddiad	
Ynglŷn â'r adroddiad hwn	4
Negeseuon allweddol	5
Argymhellion	6
Adroddiad manwl	
Strategaeth sefydliadol ar gyfer ansawdd a diogelwch cleifion	9
Diwylliant sefydliadol a gwella ansawdd	12
Strwythurau a phrosesau llywodraethu	21
Trefniadau ar gyfer monitro ac adrodd	26
Atodiadau	
Atodiad 1 – Ymateb y rheolwyr i argymhellion yr archwilio	29

Crynodeb o'r adroddiad

Ynglŷn â'r adroddiad hwn

- 1 Dylai ansawdd fod wrth 'wraidd' pob agwedd ar ofal iechyd ac mae rhoi safon a diogelwch cleifion yn anad dim arall yn un o'r gwerthoedd craidd sy'n sail i'r GIG yng Nghymru. Gall gofal o ansawdd gwael hefyd fod yn gostus o ran niwed, gwastraff, ac amrywiad. Mae angen i sefydliadau'r GIG a'r unigolion sy'n gweithio ynddynt fod â fframwaith llywodraethu cadarn ar waith i helpu i sicrhau bod gofal iechyd diogel, effeithiol, ac o ansawdd uchel yn cael ei ddarparu. Un o brif ddibenion y trefniadau 'llywodraethu ansawdd' hyn yw helpu sefydliadau a'u staff i fonitro a phan fo angen, gwella safonau gofal.
- 2 Atgyfnerthwyd yr ymgyrch i wella ansawdd mewn strategaethau a pholisïau iechyd a gofal cymdeithasol olynol dros y ddau ddegawd diwethaf. Ym mis Mehefin 2020, daeth Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) yn gyfraith. Mae'r Ddeddf yn cryfhau'r ddyletswydd i sicrhau gwelliannau o ansawdd ar draws y system, yn ogystal â gosod dyletswydd o ddiwylliedd ar gyrrff y GIG, gan ei gwneud yn ofynnol iddynt fod yn agored ac yn onest pan fydd pethau'n mynd o'i le er mwyn galluogi dysgu. Mae'r Ddeddf yn dangos bod ansawdd yn cynnwys ond nid yw'n gyfyngedig i effeithiolrwydd a diogelwch gwasanaethau iechyd a phrofiad defnyddwyr gwasanaeth.
- 3 Rhaid i ansawdd a diogelwch redeg drwy bob agwedd ar gynllunio a darparu gwasanaethau a bod yn amlwg o fewn cynlluniau tymor canolig integredig y GIG. Mae disgwyl i gyrrff y GIG fonitro ansawdd a diogelwch ar lefel y bwrdd a thrwy gydol yr holl wasanaethau, partneriaethau, a lleoliadau gofal. Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae ein gwaith Asesu Strwythuredig blynyddol ledled Cymru wedi tynnu sylw at wahanol heriau, gan gynnwys yr angen i wella'r llif sicrwydd ynghylch ansawdd a diogelwch, goruchwyllo archwilio clinigol, ac olrhain canfyddiadau ac argymhellion rheoleiddio ac arolygu. Mae pryderon proffil uchel hefyd wedi bod ynghylch ansawdd y gofal a dulliau llywodraethu cysylltiedig yng nghyrrff unigol y GIG.
- 4 O ystyried y cyd-destun hwn, mae'n bwysig bod byrddau'r GIG, y cyhoedd a rhanddeiliaid allweddol yn cael sicrwydd bod trefniadau llywodraethu ansawdd yn effeithiol a bod cyrrff y GIG yn cynnal pwyslais digonol ar ansawdd wrth ymateb i bandemig COVID-19. Mae fframwaith cynllunio presennol GIG Cymru yn adlewyrchu'r angen i ystyried y niwed uniongyrchol ac anuniongyrchol sy'n gysylltiedig â COVID-19. Mae'n bwysig bod cyrrff y GIG yn sicrhau bod eu trefniadau llywodraethu o ansawdd yn cefnogi goruchwyliaeth sefydliadol dda o'r niwed hwn fel rhan o'u dull ehangach o sicrhau gwasanaethau diogel ac effeithiol.
- 5 Gwnaeth ein harchwiliad ystyried a yw trefniadau llywodraethu y sefydliad yn cefnogi darparu gwasanaethau o ansawdd uchel, diogel ac effeithiol. Gwnaethom ganolbwyntio ar y dull gweithredol a chorfforaethol o lywodraethu ansawdd, diwylliant sefydliadol ac ymddygiad, strategaeth, strwythurau a phrosesau, llif gwybodaeth ac adrodd. Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi'r canfyddiadau o'n gwaith ym Mwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro (y Bwrdd Iechyd) a gynhaliwyd yn

ystod 2021. Er mwyn profi'r persbectif 'llawr i'r bwrdd', fe wnaethom archwilio'r trefniadau ar gyfer gwasanaethau llawfeddygol cyffredinol.

Negeseuon allweddol

- 6 Ar y cyfan, gwelsom fod y **Bwrdd Iechyd wedi cytuno ar flaenoriaethau ansawdd a diogelwch ar bob lefel o'r sefydliad. Mae'r strwythurau corfforaethol a gweithredol ar gyfer llywodraethu ansawdd yn weddol effeithiol. Fodd bynnag, mae cyfleoedd i gryfhau agweddau ar ddiwylliant a gwella ansawdd. Mae angen buddsoddi mwy i alluogi'r Bwrdd Iechyd i gyflwyno ac ymwreiddio yn llawn y gwelliannau ansawdd a diogelwch sydd wedi eu cynllunio.**
- 7 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cytuno ar flaenoriaethau ansawdd a diogelwch ar bob lefel o'r sefydliad. Mae trefniadau corfforaethol a gweithredol rhesymol ar waith ar gyfer monitro risg. Mae trefniadau ar gyfer monitro marwolaethau a morbidrwydd yn datblygu. Mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau effeithiol ar gyfer monitro ac olrhain y cynnydd gyda chwynion, mae y mae'n gyson yn cyflawni targedau perfformiad ac mae'r trefniadau ar gyfer casglu profiad cleifion yn weddol effeithiol. Mae gan y Bwrdd Iechyd fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad sefydledig sy'n rhan annatod o brosesau'r gweithlu. Ceir cyfrifoldeb ar y cyd am ansawdd a diogelwch ymysg yr Arweinwyr Gweithredol. Mae'r strwythurau a phrosesau corfforaethol a gweithredol ar gyfer ansawdd a diogelwch yn weddol effeithiol ac mae'r Bwrdd Iechyd yn cymryd camau i gryfhau'r rhain ymhellach. Mae agendâu ar gyfer cyfarfodydd ansawdd a diogelwch corfforaethol a gweithredol yn rhoi sylw eang i faterion ansawdd a diogelwch i'w trafod ac mae digon o wybodaeth ar gyfer craffu a sicrwydd ar lefel y bwrdd corfforaethol a'r bwrdd clinigol ac mae defnydd y Bwrdd Iechyd o ddata ansawdd yn aeddfedu.
- 8 Fodd bynnag, gwelsom gyfochri gwael rhwng blaenoriaethau a monitro ansawdd a diogelwch corfforaethol a gweithredol, ac mae'r gwaith o adrodd ar eu hanghenion cyflenwi yn cryfhau. Mae lle i sicrhau bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad corfforaethol yn cynnal mwy o oruchwyliaeth o risgiau sy'n cael eu goruchwyllo gan bwyllgorau eraill lle mae effaith glir o ran ansawdd a diogelwch. Mae angen gwella'r trefniadau ar gyfer archwilio clinigol yn sylweddol. Mae angen i'r Bwrdd Iechyd hefyd sicrhau bod y staff yn teimlo eu bod yn gallu codi pryderon. Er bod ymadawiadau swyddogion gweithredol clinigol allweddol o'r sefydliad o bosibl yn peri risgiau i'r gallu i gyflwyno'r Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion newydd; mae adnoddau ychwanegol wedi eu dyrannu i alluogi'r Bwrdd Iechyd i gyflawni hyn. Mae cyfleoedd i agenda cyfarfodydd y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol fod yn fwy deinamig i adlewyrchu risgiau a materion o ran ansawdd newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Mae angen

cryfhau'r adrodd ar y pedwar niwed¹ sy'n gysylltiedig â COVID-19. Ar ben hynny, mae angen datblygu adrodd ar lefel y gyfarwyddiaeth ar gyfer gwasanaethau a gomisiynir gan y Bwrdd Iechyd.

Argymhellion

- 9 Manyir ar yr argymhellion sy'n deillio o'r archwiliad hwn yn **Arddangos 1**. Crynhoir ymateb rheolwyr y Bwrdd Iechyd i'r argymhellion hyn yn **Atodiad 1**.

Arddangos 1: argymhellion

Argymhellion

Blaenoriaethau Ansawdd a Diogelwch

- A1 Fe wnaeth y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol ddiwygio eu blaenoriaethau ansawdd mewn ymateb i bandemig COVID-19. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod cyfochri gwael rhwng y blaenoriaethau gweithredol hyn a chamau cyflawni allweddol y Bwrdd Iechyd ar gyfer ansawdd a diogelwch fel yr amlinellir yn ei Gynllun Blynyddol ar gyfer 2021-22. Dylai'r Bwrdd Iechyd, felly, sicrhau bod gwell gyfochri rhwng blaenoriaethau ansawdd a diogelwch gweithredol a strategol fel a fynegir yn strategaeth deng mlynedd y Bwrdd Iechyd a'r Fframwaith Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad Cleifion newydd.

Rheoli Risg

- A2 Mae lle i sicrhau bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol yn cynnal mwy o oruchwyliaeth o risgiau y mae pwyllgorau eraill yn craffu arnynt lle ceir effaith glir o ran ansawdd a diogelwch. Mae lle i wella ansawdd y wybodaeth am risg a gofnodir ar gofrestrau risg gweithredol ac uwchgyfeirio ac isgyfeirio risg i/o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol. Felly dylai'r Bwrdd Iechyd:
- a) sicrhau bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol yn cael sicrwydd gan bwyllgorau eraill y Bwrdd Iechyd pan allai eu risgiau effeithio ar ansawdd a diogelwch; ac
  - b) adolygu a gwella ansawdd y wybodaeth am risg a gofnodir ar gofrestrau risg gweithredol a chyflwyno proses briodol ar gyfer uwchgyfeirio ac isgyfeirio risg i/o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.

¹ Y pedwar niwed yw – (i) niwed gan COVID-19 ei hun; (ii) niwed gan GIG a system gofal cymdeithasol sydd wedi'u llethu; (iii) niwed o ostyngiad mewn gweithgaredd nad yw'n COVID-19; a (iv) niwed o weithredoedd cymdeithasol ehangach/cyfyngiadau symud.

Argymhellion

Archwiliad Clinigol

A3 Mae'r Bwrdd lechyd yn datblygu Strategaeth a Pholisi Archwilio Clinigol, ond mae oedi wedi bod o ran cynnydd oherwydd capasiti a heriau o ran y system TG yn y Tîm Archwilio Clinigol. Fe wnaeth Archwiliad Mewnol gwblhau adolygiad o drefniadau archwilio clinigol y Bwrdd lechyd yn ystod 2021 a rhoi sgôr sicrwydd cyfyngedig, gan nodi sawl mater allweddol y mae angen mynd i'r afael â nhw. Er bod y Bwrdd lechyd yn gwneud rhywfaint o gynnydd yn y maes hwn, dylai:

- a) cwblhau'r gwaith ar ei strategaeth, polisi, a chynllun archwilio clinigol. Dylai'r cynllun ymdrin ag archwiliadau cenedlaethol gorfodol, ar draws yr adrannau corfforaethol, ac archwiliadau lleol sy'n cael eu llywio gan feysydd risg. Dylai'r cynllun hwn gael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol a dylid monitro yn rheolaidd y cynnydd wrth ei gyflwyno; a
- b) sicrhau bod argymhellion sy'n deillio o'r adolygiad Archwilio Mewnol o archwilio clinigol yn cael eu gweithredu fel blaenoriaeth.

Gwerthoedd ac Ymddygiadau

A4 Mae Fframwaith Gwerthoedd ac Ymddygiad y Bwrdd lechyd yn nodi ei weledigaeth ar gyfer diwylliant sy'n canolbwyntio ar ansawdd a diogelwch cleifion. Serch hynny, mae yna ddarlun cymysg o ran y diwylliant ynghylch adrodd gwallau, damweiniau a fu bron â digwydd, digwyddiadau, a chodi pryderon a gwrando ar staff. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd wneud gwaith i ddeall pam fod rhai staff yn teimlo:

- a) bod eu camgymeriadau yn cael eu dal yn eu herbyn neu eu cadw yn eu ffeil bersonol;
- b) nad yw'r Bwrdd lechyd yn rhoi adborth am newidiadau a roddwyd ar waith yn dilyn adroddiadau digwyddiad nac yn hysbysu staff am gamgymeriadau sy'n digwydd yn eu tîm neu adran; ac
- c) nid ydynt yn teimlo'n rhydd i gwestiynu penderfyniad na gweithredoedd y rhai sydd â mwy o awdurdod ac maent yn ofni gofyn cwestiynau pan nad yw rhywbeth yn ymddangos yn iawn.

Argymhellion

Adolygiadau Datblygu Arfarnu Personol

- A5 Mae cyfradd cydymffurfio'r Bwrdd lechyd ar gyfer arfarniadau yn gyson is na'r targed cenedlaethol o 85%. Dywed y Bwrdd lechyd bod pwysau gweithredol yn cael effaith andwyol ar gydymffurfio a bod galluogi gwaith heb sicrhau lefel y gwelliant a ragwelwyd dros gyfnod pandemig COVID-19. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd gymryd camau priodol i wella perfformiad mewn perthynas â'r adolygiadau hyn ar lefelau corfforaethol a gweithredol.

Adnoddau i gefnogi llywodraethu ansawdd

- A6 Mae adnoddau o fewn y Tîm Profiad Cleifion Corfforaethol a Phryderon wedi lleihau dros y tair blynedd diwethaf ac mae pandemig COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar allu'r Tîm Atal a Rheoli Heintiau. Ar lefel weithredol, mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol wedi dynodi arweinwyr ar gyfer llawer o agweddau allweddol ar ansawdd a diogelwch. Fodd bynnag, nid ydynt wedi diogelu amser i gyflawni nifer o'r rolau hyn. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod digon o adnoddau a gallu i gefnogi llywodraethu ansawdd ar lefelau corfforaethol a gweithredol.

Monitro ac Adrodd

- A7 Nid oes tystiolaeth i ddangos bod y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 wedi cael eu hadrodd i'r Bwrdd naill ai drwy'r adroddiad perfformiad integredig neu ddiweddariad gwydnwch systemau. Ar ben hynny, roedd tystiolaeth gyfyngedig bod Byrddau Clinigol yn ystyried y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 fel rhan o'r adroddiadau i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol. Dylai'r Bwrdd lechyd, felly, sicrhau bod y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn cael eu hystyried yn rheolaidd gan Fyrdau Clinigol a'u hadrodd i'r Pwyllgor a'r Bwrdd Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad.

Adroddiad manwl

Strategaeth sefydliadol ar gyfer ansawdd a diogelwch cleifion

- 10 Ystyriodd ein gwaith i ba raddau y mae blaenoriaethau wedi'u diffinio'n glir ar gyfer diogelwch ansawdd a chleifion a lliniaru'r risgiau'n effeithiol i'w cyflawni.
- 11 **Er bod y Bwrdd Iechyd wedi cytuno ar flaenoriaethau ansawdd a diogelwch ar bob lefel o'r sefydliad, gwelsom fod lle i sicrhau bod blaenoriaethau gweithredol yn cyd-fynd yn well â blaenoriaethau corfforaethol. Mae risgiau yn cael eu rheoli'n briodol ar lefel gorfforaethol a gweithredol, ond mae cyfleoedd yn bodoli i wella'r trefniadau ymhellach.**

Blaenoriaethau ansawdd a diogelwch cleifion

- 12 Mae strategaeth deng mlynedd y Bwrdd Iechyd, 'Llunio ein Lles yn y Dyfodol', yn nodi ei chenhadaeth o 'ofalu am bobl a chadw pobl yn dda' a'i weledigaeth bod 'siawns person o fyw bywyd iach yr un fath lle bynnag y byddan nhw'n byw a phwy bynnag ydyn nhw'. Er mwyn cyflawni ei genhadaeth a'i weledigaeth, mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu strategaeth sy'n seiliedig ar ddull 'cartref yn gyntaf' sy'n ceisio osgoi niwed, gwastraff, ac amrywiad; grymuso pobl; a sicrhau canlyniadau sy'n bwysig iddyn nhw. Mae amcanion strategol y Bwrdd Iechyd yn cwmpasu pedwar maes allweddol: poblogaeth, blaenoriaethau gwasanaethau, cynaliadwyedd, a diwylliant.
- 13 Un o brif flaenoriaethau'r Bwrdd Iechyd yw datblygu diogelwch cleifion a diwylliant ansawdd gwasanaethau er mwyn sicrhau bod gwella ansawdd yn rhan o ymarfer bob dydd. Mae'r strategaeth ddeng mlynedd yn nodi sawl canlyniad i'r Bwrdd Iechyd os yw'n cynnal ffocws parhaus ar ddiogelwch cleifion, fel:
- dim goddefgarwch o ddigwyddiadau byth a heintiau wedi'u caffael mewn ysbytai;
  - mae egwyddorion diogelwch cleifion wedi'u gwreiddio, yn eiddo i, yn cael eu deall, ac yn cael eu gweithredu gan staff ar bob lefel o'r sefydliad; a
  - cydnabyddir ei fod yn sefydliad blaenllaw yn y DU am ei waith ar fentrau diogelwch cleifion a chymhwyso methodoleg wella.
- 14 Er mwyn cyflawni'r canlyniadau hyn, mae strategaeth y Bwrdd Iechyd yn nodi sawl cam allweddol sy'n cynnwys:
- sefydlu prosesau llywodraethu sy'n dangos yr hyn a ddysgwyd o ddyfnder ac ehangder ffynonellau ansawdd, diogelwch a phrofiad cleifion; a
  - buddsoddi mewn tîm cleifion arbenigol sy'n gallu cefnogi a gweithio ochr yn ochr â thimau i ymateb yn gyflym pan fo pethau'n mynd o'i le, gan gefnogi cleifion, teuluoedd, a staff a sicrhau bod camau'n cael eu cymryd i atal niwed yn y dyfodol.
- 15 Mae Cynllun Blynyddol 2021-22 y Bwrdd Iechyd yn amlinellu ei ymrwymiad i 'ganolbwytio ar ansawdd, diogelwch, a phrofiad cleifion ym mhob lleoliad lle mae

gofal iechyd yn cael ei ddarparu wrth i ni [y Bwrdd Iechyd] edrych i fod yn un o'r sefydliadau mwyaf diogel yn y GIG'. Er mwyn cyflawni hyn, mae'r elfen o ansawdd, diogelwch, a phrofiad cleifion y cynllun yn nodi wyth thema blaenoriaeth o ansawdd:

- Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad 2021-2026 (gweler **paragraff 17**)
  - Diwylliant diogelwch sefydliadol
  - Arweinyddiaeth a blaenoriaethu ansawdd, diogelwch, a phrofiad
  - Profiad cleifion a'u rhan mewn ansawdd, diogelwch, a phrofiad
  - Dysgu a chyfathrebu diogelwch cleifion
  - Ymgysylltu â staff a chymryd rhan mewn diogelwch, ansawdd, a phrofiad
  - Diogelwch cleifion, data ansawdd a phrofiad a mewnwelediad
  - Proffesiynoldeb diogelwch cleifion, ansawdd, a phrofiad
- 16 Nod prif weithgareddau ac amserlenni cyflwyno'r Bwrdd Iechyd yw cefnogi cyflawni ei flaenoriaethau o safon. Fodd bynnag, nid oes fframwaith monitro ac adrodd ar waith. O ganlyniad, gwelsom sicrwydd a chraffu cyfyngedig yn y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol (Pwyllgor ADP) ar y meysydd cyflenwi allweddol. Mae hyn yn creu risg nad yw'r Pwyllgor, ac yn sgil hynny y Bwrdd, yn gweld yn llawn agweddau lle nad yw nodau darparu ansawdd yn cael eu cyflawni neu lle mae cynnydd cyfyngedig. Roedd hwn hefyd yn ganfyddiad allweddol yn ein hadroddiad Asesu Strwythuredig² yn 2021, a arweiniodd at argymhelliad yn cael ei wneud i'r Bwrdd Iechyd gryfhau ei drefniadau ar gyfer monitro ac adrodd ar gyflawni Cynllun Blyneddol 2021-22 yn gyffredinol a chynlluniau dilynol.
- 17 Canfu ein gwaith fod Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Gwella 2017-20 yn parhau ar waith y tu hwnt i'w ddyddiad dod i ben yn 2020 tra cwblhaodd y Bwrdd Iechyd waith ar ei Fframwaith Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad Cleifion newydd ar gyfer y cyfnod rhwng 2021 a 2026. Mae'r fframwaith, a gyflwynwyd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol ym mis Medi 2021 i'w gymeradwyo, yn canolbwyntio ar wyth thema allweddol:
- Diwylliant diogelwch
  - Arweinyddiaeth a blaenoriaethu
  - Profiad a chyfranogiad cleifion
  - Diogelwch cleifion, dysgu a chyfathrebu
  - Ymgysylltu a chyfranogiad staff
  - Data a mewnwelediad

² Archwilio Cymru, [Asesiad Strwythuredig 2021 \(Cam Dau\) – Trefniadau Llywodraethu Corfforaethol a Rheoli Ariannol: Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro, Rhagfyr 2021](#)

- Proffesiynoldeb
  - Llywodraethu Ansawdd
- 18 Ymgysylltodd y Bwrdd Iechyd randdeiliaid fel rhan o'r datblygiad fframwaith newydd drwy geisio barn staff clinigol ac anghlinigol, cleifion a'u teuluoedd/gofalwyr, a rhanddeiliaid a phartneriaid allanol allweddol eraill, megis y Cyngor Iechyd Cymuned.
- 19 Mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn nodi blaenoriaethau ansawdd a diogelwch cleifion ac yn monitro eu cynnydd. Diwygiodd y Bwrdd Clinigol a'r Gyfarwyddiaeth eu blaenoriaethau mewn ymateb i bandemig COVID-19. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod cyfochri gwael rhwng y blaenoriaethau gweithredol hyn a champau cyflawni allweddol y Bwrdd Iechyd ar gyfer ansawdd a diogelwch fel a amlinellir yn ei Gynllun Blyneddol ar gyfer 2021-22. **(Argymhelliad 1)**

Rheoli risg

- 20 Diwygiodd y Bwrdd Iechyd ei strategaeth rheoli risg, dull gweithredu, a Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd (BAF) yn ystod 2021, a sefydlodd awydd risg am ddiogelwch, ansawdd, a hygyrchedd gofal nad wyf yn ei ddiffinio fel 'agored'³ gyda'r bwriad o symud i 'geisio'⁴.
- 21 Mae un o'r deg prif risgiau i'r Bwrdd Iechyd fel y nodir yn y BAF yn ymwneud â diogelwch cleifion, sydd wedi cael ei neilltuo i'r Cyfarwyddwyr Gweithredol clinigol fel arweinwyr sy'n gyfrifol am reoli'r risg ac i'r Pwyllgor ADP corfforaethol i geisio cael sicrwydd bod y Bwrdd Iechyd yn rheoli'r risg yn briodol. Mae'r BAF yn amlinellu'n glir y rheolaethau a'r sicrwydd presennol ynghyd ag unrhyw fylchau a gweithredoedd i fynd i'r afael â nhw.
- 22 Mae ein arsylwad o'r Pwyllgor ADP corfforaethol ym mis Chwefror 2022 yn nodi bod cyflwyniad byr, trafodaeth, a chraffu wedi digwydd ar y BAF yn ogystal â'r risg o ddiogelwch cleifion a bennir i'r pwyllgor.
- 23 Mae lle i sicrhau bod y Pwyllgor ADP corfforaethol yn cynnal mwy o oruchwyliaeth o risgiau a bennir i bwyllgorau eraill lle mae effaith glir o ran ansawdd a diogelwch. Er enghraifft, mae risgiau'r gweithlu yn thema gyson yn adroddiad sicrwydd t Bwrdd Clinigol Llawfeddygol, y Gofrestr Risg Gorfforaethol (CRR), a'r BAF. Er bod risg y gweithlu strategol yn cael ei neilltuo'n briodol i Gyfarwyddwr Gweithredol

³ Diffiniad o barodrwydd i dderbyn risg 'agored' – 'er gwaethaf risgiau cynhenid tymor byr mae'n cydnabod potensial er budd hirdymor. Mae'r Bwrdd Iechyd yn aml yn herio arferion clinigol presennol ac yn dilyn atebion triniaeth a gofal arloesol. Hyderus yn ei reolaeth risg mae'r Bwrdd Iechyd yn caniatáu i benderfyniadau nad sy'n hanfodol gael eu datganoli i lefel weithredol isel.'

⁴ Diffiniad o barodrwydd i dderbyn risg 'ceisio' – 'er gwaethaf risgiau cynhenid tymor byr mae'n ceisio potensial er budd yn y tymor hir. Bydd y Bwrdd Iechyd yn herio arferion clinigol presennol, fel mater o drefn, ac yn dilyn triniaeth arloesol a datrysiadau gofal.'

Pobl a Diwylliant fel arweinydd ac at y Pwyllgor Strategaeth a Chyflawni at ddibenion sicrwydd, dylai'r Bwrdd Iechyd ystyried sut mae'r Pwyllgor ADP corfforaethol yn goruchwyllo ac yn cael sicrwydd ar risgiau ehangach y gweithlu o safbwynt ansawdd a diogelwch. **(Argymhelliad 2)**

- 24 Mae CRR y Bwrdd Iechyd yn rhoi trosolwg o'r risgiau gweithredol allweddol o'r rhaniadau a'r cyfarwyddiaethau corfforaethol. Mae pob risg yn gysylltiedig ag is-bwyllgor o'r Bwrdd at ddibenion sicrwydd gydag unrhyw risgiau yn sgorio 20 ac uwch yn cael eu huwchgyfeirio i'r BAF fel prif risg i'r Bwrdd Iechyd. Mae'r CRR yn nodi sawl risg mewn perthynas ag ansawdd a diogelwch.
- 25 Ar lefel weithredol, mae Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth y Bwrdd Iechyd a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn cynnal a mynd ati i reoli cofrestr risg. Maent yn amlwg yn mynegi risgiau ansawdd a diogelwch ar y lefel hon sy'n cael eu sgorio'n briodol ac sydd â rheolaethau priodol. Fodd bynnag, tra bod cofrestr risg y Bwrdd Clinigol yn nodi perchnogion risg, nid yw'r gofrestr risg Gwasanaethau Llawfeddygol yn gwneud hynny. Mae risg hefyd wedi'i gynnwys ar yr agenda ar gyfer y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a Gwasanaethau Llawfeddygol, a'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad. Er bod prosesau gweithredol ar gyfer rheoli risg yn weddol effeithiol, canfu ein trafodaethau gyda staff fod trefniadau rheoli risg yn datblygu. Mae lle i wella ansawdd y wybodaeth am risg a gofnodir ar gofrestrau risgiau gweithredol a'r broses o uwchgyfeirio ac isgyfeirio risgiau i/o'r CRR i gynnal ansawdd y BAF a sicrhau bod y Bwrdd yn cael ei weld yn ymdrin yn briodol â risgiau allweddol sy'n wynebu'r sefydliad. Rydym yn deall bod y Bwrdd Iechyd ar hyn o bryd yn mynd i'r afael â'r materion hyn.

Diwylliant sefydliadol a gwella ansawdd

- 26 Dylai sefydliadau'r GIG ganolbwyntio ar wella ansawdd y gofal yn barhaus a defnyddio adnoddau feidraidd i sicrhau gwell canlyniadau a phrofiadau i gleifion a defnyddwyr gwasanaeth. Ystyriodd ein gwaith i ba raddau y mae'r Bwrdd Iechyd yn hyrwyddo diwylliant sy'n canolbwyntio ar ansawdd a diogelwch cleifion, gan gynnwys gwella cydymffurfiaeth â hyfforddiant statudol a gorfodol, cymryd rhan mewn prosesau gwella ansawdd sy'n rhan annatod o strwythurau llywodraethu ehangach, gwrandao a gweithredu ar adborth gan staff a chleifion, a dysgu gwersi.
- 27 Gwelsom fod **gan y Bwrdd Iechyd Dîm Gwella Ansawdd pwrpasol, ond mae pandemig COVID-19 wedi effeithio ar y gefnogaeth y mae'n ei darparu i'r Bwrdd Iechyd. Mae trefniadau ar gyfer monitro marwolaethau a morbidrwydd yn datblygu, ond mae trefniadau ar gyfer archwilio clinigol angen gwelliant sylweddol. Mae fframwaith gwerthoedd ac ymddygiad sefydledig, ond mae angen mwy o waith i ddatblygu diwylliant agored a chefnogol i alluogi staff i godi pryderon. Mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau effeithiol i fonitro ac olrhain y cynnydd gyda chwynion, ac mae'n cyrraedd targedau perfformiad yn gyson. Mae trefniadau rhesymol i ddal profiad cleifion, ond mae angen mwy o waith i wella goruchwyliaeth Bwrdd a'r Pwyllgor o straeon cleifion.**

Gwella ansawdd

- 28 Mae Tîm Gwella Ansawdd y Bwrdd Iechyd (QI) yn cynnwys 2.6 staff cyfwerth ag amser llawn (WTE) (4 unigolyn). Mae capasiti'r tîm wedi cynyddu'n ddiweddar trwy ad-drefnu rôl flaenorol a sicrhau cyllid anghylchol ar gyfer un swydd WTE.
- 29 Cyn pandemig COVID-19, cyflwynodd y tîm QI y Rhaglen Gwella Blaenllaw mewn Diogelwch Cleifion (LIPS) yn flynyddol i staff clinigol ac anghlinigol. Fodd bynnag, mae'r pandemig yn cyfyngu ar weithgaredd hyfforddi arferol. Bwriad y Bwrdd Iechyd yw ailgyflwyno ac adnewyddu'r rhaglen yn ystod Ebrill a Medi 2022. Fodd bynnag, mae'r rhaglen yn cael ei hadolygu fel rhan o adolygiad ehangach i'r broses gwella ansawdd ar draws y Bwrdd Iechyd. Yn ogystal â hyn, llwyddodd y Bwrdd Iechyd i sicrhau grant ymchwil y Sefydliad Iechyd ar gyfer ei raglen Gwella Ansawdd Caerdydd a'r Fro (CAVQI), gyda'r nod o gefnogi adrannau ar draws y sefydliad â dadansoddi a gwella data. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cwblhau gwerthusiad o'r rhaglen a nododd sawl canlyniad cadarnhaol, gan gynnwys datblygu dangosfwrdd i ddadansoddi data adrodd ar ddigwyddiadau mewn amser real. Bwriad y Bwrdd Iechyd yw cyflwyno'r rhaglen ar draws y sefydliad.
- 30 Mae'r Bwrdd Iechyd yn cefnogi Rhaglen Ddysgu Gwella Ansawdd Gyda'n Gilydd; fodd bynnag, ni ddarparodd ddata i ddangos cyfran y staff sydd wedi cwblhau'r gwahanol lefelau o hyfforddiant.

Archwiliad clinigol

- 31 Mae archwilio clinigol yn ffordd bwysig o roi sicrwydd ynghylch ansawdd a diogelwch gwasanaethau. Ar adeg ein hadolygiad, roedd y Bwrdd Iechyd yn datblygu Strategaeth a Pholisi Archwilio Clinigol, ond mae oedi wedi bod o ran y cynnydd oherwydd heriau o ran staffio (salwch tymor hir) ac yn disgwyl cadarnhad gan y Bwrdd Iechyd ar gynlluniau buddsoddi ar gyfer archwiliad clinigol.
- 32 Mae'r Bwrdd Iechyd yn categorio archwiliadau clinigol i dair haen:
- Haen 1 – Archwiliad clinigol gorfodol cenedlaethol;
  - Haen 2 – Pob archwiliad cenedlaethol arall ac archwiliad clinigol lleol a gynhelir i fynd i'r afael â'r agenda diogelwch ac ansawdd cleifion; a
  - Haen 3 – Archwiliad clinigol lleol am unrhyw reswm arall gan gynnwys ail-ddilysu a dibenion datblygiad proffesiynol parhaus (CPD).
- 33 Cymeradwyodd y Bwrdd Iechyd ei gynllun archwilio clinigol ar gyfer 2021-22 sy'n cynnwys pob archwiliad Haen 1 a rhagwelwyd haen 2. Er nad yw'n cynnwys archwiliadau Haen 3, mae trefniadau ar waith i sicrhau bod holl archwiliadau Haen 3 yn cael eu craffu ac yn fuddiol i'r gyfarwyddiaeth a'r bwrdd clinigol. Ar adeg eich adolygiad, gwelsom dystiolaeth gyfyngedig bod y Bwrdd Iechyd wedi cymeradwyo cynllun archwilio clinigol ar gyfer 2022-23.

- 34 Mae gan y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol raglen ar gyfer archwiliadau clinigol cenedlaethol, lleol, a phwrpasol, ond nid oes ganddynt system i olrhain y gwaith o gyflwyno. Maent yn darparu diweddariadau ar gynnydd i'r pwyllgor ADP corfforaethol trwy Adroddiadau Sicrwydd y Bwrdd Clinigol. Mae trefniadau ar waith i rannu a thrafod canfyddiadau archwilio clinigol, dysgu, ac arfer da ledled strwythur llywodraethu'r Bwrdd lechyd a gyda rhwydweithiau rhanbarthol.
- 35 Fe wnaeth diweddariad corfforaethol y Pwyllgor ADP ym mis Medi 2021 dynnu sylw at weithgarwch y Pwyllgor Effeithiolrwydd Clinigol (Pwyllgor EC) ers mis Rhagfyr 2020. Amlinellodd yr adroddiad gynnydd archwiliadau Haen 1 gan dynnu sylw at sawl mater negeseuon allweddol, dysgu, a chymau gweithredu sy'n deillio o'r adolygiadau i'w trafod yn y pwyllgor. Gwelsom hefyd dystiolaeth o ddiweddariadau geiriol a ddarparwyd i'r pwyllgor ADP corfforaethol yn ystod ei gyfarfodydd dilynol. Rydym yn nodi sylwadau ar bwrpas Pwyllgor CE y Bwrdd lechyd ym **mharagraff 75**.
- 36 Mae diweddariad Pwyllgor CE yn tynnu sylw at faterion capasiti ac yn y systemau TG yn y Tîm Archwilio Clinigol, sy'n effeithio ar y gefnogaeth sydd ar gael ar gyfer gweithgarwch archwilio clinigol lleol (haen 2), ansawdd y sicrwydd ynghylch datblygu cynlluniau gwella, a'r cynnydd sy'n cael ei wneud wrth fynd i'r afael ag argymhellion archwilio. Yn ôl canlyniadau ein harolwg casglu data, mae adnoddau corfforaethol ar gyfer archwilio clinigol wedi lleihau dros y tair blynedd diwethaf i alluogi'r Bwrdd lechyd i sicrhau gostyngiadau mewn costau. Ar hyn o bryd mae'r tîm yn cynnwys 6.21 WTE (7 unigolyn) ac, ar adeg ein hadolygiad, roedd un swydd wag. Mae ymarfer meincnodi'r Bwrdd lechyd ac adolygu'r adnoddau presennol a strwythur tîm hefyd wedi nodi bod archwiliad clinigol yn gofyn am fuddsoddiad i sicrhau gwelliannau a ddymunir. Yn ogystal â chynyddu capasiti'r tîm, mae'r Bwrdd lechyd hefyd wedi buddsoddi yn y system rheoli archwilio AMaT⁵ i ddefnyddio archwilio clinigol yn well fel ffynhonnell sicrwydd a sefydlu proses ar gyfer monitro ac adrodd archwiliadau clinigol lleol (haen 2).
- 37 Fe wnaeth Archwilio Mewnol gwblhau adolygiad o drefniadau archwilio clinigol y Bwrdd lechyd yn ystod 2021. Roedd yr adolygiad yn canolbwyntio ar dri maes: swyddogaethau, cyfrifoldebau, ac adnoddau; cynllunio rhaglenni a darparu rhaglenni; a sicrwydd i'r bwrdd. Rhoddwyd sgôr sicrwydd cyfyngedig, a nodwyd sawl mater allweddol mewn perthynas ag absenoldeb clinigol a strategaeth, polisi, a gweithdrefnau archwilio; adnoddau annigonol a system TG archwilio clinigol; absenoldeb cynllun hyfforddi archwilio clinigol; a goruchwyliaeth gyfyngedig a chraffu ar weithgaredd archwilio clinigol lleol. (**Argymhelliad 3**)

⁵ Rheoli ac Olrhain Archwilio

Morbidrwydd a marwolaethau

- 38 Mae cyfarfodydd adolygu marwolaethau a morbidrwydd yn darparu dull systematig ar gyfer adolygu gan gymheiriaid o ddigwyddiadau niweidiol, cymhlethdodau, neu farwolaethau i adlewyrchu, dysgu oddi wrth a gwella gofal cleifion. Gwelsom fod y prosesau ynghylch adolygiadau marwolaethau cyffredinol wedi'u disodli yn ddiweddar drwy gychwyn swyddogaeth yr Archwilydd Meddygol.
- 39 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu Grŵp Marwolaethau amlddisgyblaethol deufisol (Dysgu o farwolaethau). Y Cyfarwyddwr Meddygol Cynorthwyol ar gyfer Llywodraethu Clinigol a Diogelwch Cleifion sy'n cadeirio'r grŵp. Mae gan y cyfarfod agenda cytbwys sy'n cwmpasu ystod o faterion gan gynnwys: marwolaethau COVID-19; adolygiadau marwolaethau; diweddariadau rhanbarthol; ac adolygiadau manwl o ddata marwolaethau. Mae staff clinigol yn mynychu'r cyfarfod yn aml a cheir adroddiadau, cyflwyniadau, trafodaeth, a her o ansawdd da.
- 40 Mae marwolaethau a morbidrwydd yn rhan o adroddiad Dangosyddion Ansawdd y Pwyllgor ADP corfforaethol. Mae diweddariad Chwefror 2022 yn rhoi gwybodaeth am weithredu'r broses newydd ar gyfer adolygiadau marwolaethau ac yn nodi themâu a gweithredoedd sy'n dod i'r amlwg yn y Bwrdd Iechyd. Er enghraifft, mae'r adroddiad yn nodi bod cyfathrebu'n thema gyson ac, o ganlyniad, mae'r Bwrdd Iechyd yn recriwtio staff er mwyn sicrhau bod yna gyfathrebu amserol a rheolaidd gyda theuluoedd.
- 41 Ar lefel weithredol, mae dadansoddi data marwolaethau yn eitem sefydlog ar agenda y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Bwrdd Clinigol Llawfeddygol. Fodd bynnag, ceir tystiolaeth gyfyngedig o drafodaeth fanwl. Ar ben hynny, mae'r canlyniadau o'n harolygon casglu data rhanbarthol a chyfarwyddiaeth yn awgrymu bod trefniadau ar waith cyn y pandemig i adolygu marwolaethau a morbidrwydd drwy gyfarfodydd rheolaidd, a rhennir dysgu ac arferion da y tu allan i'r cyfarfodydd drwy ddsbarthu cofnodion a diweddariadau a ddarperir i Bwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth. Fodd bynnag, nid ydynt wedi gallu cynnal y trefniadau hyn yn ystod y pandemig.

Gwerthoedd ac ymddygiad

- 42 Mae Fframwaith Gwerthoedd ac Ymddygiadau'r Bwrdd Iechyd yn nodi ei weledigaeth ar gyfer diwylliant sy'n canolbwyntio ar ansawdd a diogelwch cleifion. Mae'n canolbwyntio ar fod yn garedig, gofalgar a pharchus, mae yn pwysleisio, cyfanrwydd, a chyfrifoldeb personol. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi gwreiddio gwerthoedd ac ymddygiadau mewn prosesau'r gweithlu, megis recriwtio, arfarnu, ac anwythiad. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod ansawdd yr hyfforddiant sefydlu ar gyfer staff sylweddol a dros dro yn amrywio o ran ansawdd. O'r staff a

gwblhaodd arolwg diogelwch mewnol cleifion y Bwrdd Iechyd⁶ dim ond 36% oedd yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod trefniadau sefydlu i staff newydd a dros dro yn eu hardal waith/cymorth adran yn ddiogel ac effeithiol.

43 Datgelodd canlyniadau arolwg diogelwch mewnol cleifion y Bwrdd Iechyd ddarlun cymysg hefyd mewn perthynas â'r diwylliant ynghylch nodi camgymeriadau, bron i golledion neu ddigwyddiadau a chodi pryderon:

- Roedd 45% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf, pan fydd digwyddiad yn cael ei adrodd, ei fod yn teimlo fel bod y person yn cael ei adrodd, nid y broblem;
- Roedd 36% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf pan ofynnwyd a oedden nhw'n teimlo bod eu camgymeriadau'n cael eu cynnal yn eu herbyn;
- Roedd 46% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf eu bod yn poeni bod camgymeriadau maen nhw'n eu gwneud yn cael eu cadw yn eu ffeil bersonol;
- Roedd 32% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod staff yn cael adborth am newidiadau a roddwyd ar waith yn seiliedig ar adroddiadau digwyddiadau;
- Roedd 51% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod staff yn cael gwybod am gamgymeriadau sy'n digwydd yn eu tîm/adran;
- Roedd 57% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod timau/adrannau yn trafod ffyrdd o atal gwallau rhag digwydd eto;
- Nododd 24% o staff mai anaml neu byth y caiff camgymeriad ei adrodd os caiff ei nodi a'i gywiro cyn effeithio ar y claf;
- Nododd 21% o staff mai anaml neu byth y mae camgymeriad ei adrodd os nad oes niwed posib i'r claf; a
- Nododd 45% o staff fod camgymeriad fel arfer neu bob amser yn cael ei adrodd os gallai camgymeriad niweidio'r claf. **(Argymhelliad 4)**

44 Dangosodd⁷ Arolwg Staff diweddaraf GIG Cymru gyfran fach ond parhau'n sylweddol o staff yn mynegi pryderon yn ymwneud â bwlio, aflonyddu, neu gamdriniaeth gan gydweithiwr arall, aelod o'r cyhoedd, neu reolwr llinell dros y flwyddyn ddiwethaf (18.8%, 18.1% a 9.7% yn eu tro). Roedd llai na hanner yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod y sefydliad yn cymryd camau effeithiol os yw staff yn cael eu bwlio neu eu haflonyddu gan aelodau o staff neu aelod o'r cyhoedd (40.3%). Fodd bynnag, mae'r atgyfodiadau o arolwg diogelwch mewnol y Bwrdd Iechyd yn dangos bod 67% o'r staff wedi cytuno neu'n cytuno'n gryf bod pobl yn trin ei gilydd gyda pharch yn eu tîm neu eu hadran.

⁶ Cynhaliwyd arolwg diogelwch mewnol cleifion Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro am gyfnod o bedair wythnos yn 2021. Denodd yr arolwg 988 o ymatebion gan staff. Mae'n annhebygol y bydd y canfyddiadau'n cynrychioli barn yr holl staff ar draws y Bwrdd Iechyd. O ganlyniad, rydym wedi eu defnyddio i ddangos materion penodol yn unig.

⁷ Cynhaliwyd Arolwg Staff GIG Cymru yn ystod Tachwedd 2020 ar yr un pryd â'r ail ymchwydd mewn trosglwyddiadau COVID-19 a nifer cynyddol o dderbyniadau i'r ysbyty. Cyfradd ymateb yr arolwg oedd 22%, o'i gymharu â chyfartaledd Cymru gyfan o 19%.

- 45 Mae hyfforddiant statudol a gorfodol yn bwysig i sicrhau diogelwch a lles staff a chleifion. Mae ffigyrau Tachwedd 2021 yn dangos cydymffurfiaeth sefydliadol cyffredinol o 72.26%⁸. Er bod y lefel hon wedi gwella rhyw fymryn ers Medi 2021, mae'n dal yn is na'r targed o 85%. Canfu arolwg diogelwch mewnol y Bwrdd Iechyd ar gyfer diogelwch cleifion fod 61.28% o staff yn anghytuno neu'n anghytuno'n gryf bod ganddynt ddigon o amser yn y gwaith i gwblhau unrhyw hyfforddiant statudol a gorfodol. Mae Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth 'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol wedi nodi bod rheolwyr yn caniatáu amser staff i gwblhau hyfforddiant statudol a gorfodol, er bod hyn wedi bod yn heriol dros y flwyddyn ddiwethaf oherwydd pwysau a achoswyd gan y pandemig. Mae uwch arweinyddiaeth a rheolwyr o fewn Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn annog ac yn monitro cydymffurfiaeth drwy'r broses arfarnu a digwyddiadau ail-ddilysu.
- 46 Mae Adolygiad Datblygu Arfarnu Personol (sydd bellach yn Arfarniad Seiliedig ar Werthoedd) yn drafodaeth ddwy ffordd sy'n helpu staff i ddeall yr hyn sy'n ddisgwyliedig ohonynt yn eu rôl, ymgysylltu yn fwy, a chymryd cyfrifoldeb am eu perfformiad a'u datblygiad eu hunain. O'i gymharu â'r targed cenedlaethol o 85%, nid oedd cyfradd gydymffurfio gyffredinol y Bwrdd Iechyd ar gyfer arfarniadau ym mis Tachwedd 2021 yn 31.6%, arhosodd yn gyson yn fras â'r sefyllfa a adroddwyd ym mis Medi 2021 o 31.9%. Roedd cydymffurfiaeth a adroddwyd gan y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth yn ystod ein gwaith maes yn 27%. Dywed y Bwrdd Iechyd fod pwysau o ran dyfalarhad yn cael effaith andwyol ar gydymffurfio. Ar lefel weithredol, mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth yn annog rheolwyr i ddefnyddio'r system Cofnod Staff Electronig (ESR) drwy eu galluogi i gael mynediad at hyfforddiant. Fodd bynnag, nid yw galluogi gwaith wedi cyflawni lefel y gwelliant a ragwelwyd dros gyfnod pandemig COVID-19. **(Argymhelliad 5)**

Gwrando a dysgu o adborth

Profiad Cleifion

- 47 Cafodd Fframwaith Profiad Cleifion annibynnol y Bwrdd Iechyd a ddaeth i ben yn 2020, ei ddisodli yn 2021 gan y Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion newydd ar gyfer 2021 i 2026. Mae'r fframwaith newydd yn nodi profiad a chyfranogiad cleifion fel un o'i wyth thema allweddol mae yn cynnwys datblygu a gweithredu Fframwaith Partner Diogelwch Cleifion a'r ymgyrch 'Beth sy'n bwysig i chi'.
- 48 Canfu ein gwaith fod Byrddau Clinigol yn darparu diweddariadau profiad cleifion i'r Pwyllgor ADP corfforaethol drwy gofnodion cyfarfodydd yr is-grŵp Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad, Adroddiadau Sicrwydd y Bwrdd Clinigol, a'r adroddiad ar

⁸ Mae'n ofynnol i'r Bwrdd Iechyd adrodd cydymffurfiaeth i Lywodraeth Cymru bob mis a'r targed ar gyfer cydymffurfio â'r holl fyrdau iechyd yw 85%.

gynnydd y dangosyddion ansawdd. Rydym hefyd yn nodi bod diweddariad profiad cleifion annibynnol wedi'i ddarparu i'r Pwyllgor ADP corfforaethol ym mis Chwefror 2022. Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o swyddogaeth Tîm Profiad Cleifion a sut mae'n gweithredu o dan Ddeddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) 2020 ddiweddar. Mae hefyd yn tynnu sylw at gyflawniadau allweddol, a meysydd risg neu bryder.

- 49 Mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn defnyddio arolygon byr, blychau awgrymiadau, a cabannau 'Hapus neu Ddim' i gasglu gwybodaeth am brofiad cleifion. Mae cynlluniau hefyd i osod byrddau gwybodaeth i gleifion/wardiau ymwelwyr wrth fynedfa holl ardaloedd y ward. Maent yn rhannu'r ganmoliaeth neu bryderon a godwyd gan gleifion a'u gofalwr gyda staff i'w helpu i ddeall safbwynt gofal y claf a dderbyniwyd ac unrhyw gamau i'w cymryd lle bo angen.
- 50 Yn ystod y pandemig, tynnodd y Bwrdd Iechyd ei arolygon adborth misol a'r cabannau 'Hapus neu Ddim' yn ôl ac addasu ei ddulliau ar gyfer cael adborth cleifion trwy gyflwyno ystod o arolygon ar-lein. Mae'r cabannau 'Hapus neu Ddim' bellach wedi cael eu hailgyflwyno i gasglu adborth gan y Canolfannau Brechu Torfol. Mae'r Bwrdd Iechyd hefyd yn rhoi arolygon i gleifion a staff fel rhan o astudiaethau pwrpasol ar draws ystod o wahanol wasanaethau.
- 51 Mae gan y Bwrdd Iechyd Wasanaeth Cwynion a Chyngor a Chyswllt Cleifion (PALS) sydd yn dod o dan gyloch gwaith y Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio.
- 52 Mae'r Bwrdd Iechyd yn cyflwyno System Adborth Defnyddwyr Gwasanaeth Unwaith i Gymru a fydd yn cyflwyno adborth amser real ac ymarferoldeb adrodd 'ward i'r bwrdd'. Bydd hyn yn sicrhau ddull cyson ar draws y sefydliad ac yn ei alluogi i fonitro camau gweithredu a gwneud gwaith dadansoddi thematig mwy effeithiol.

Pryderon a Chwynion

- 53 O'i gymharu â tharged cenedlaethol o 75% o gwynion yr ymatebwyd iddynt o fewn 30 diwrnod, llwyddodd y Bwrdd Iechyd i ymateb i 77% erbyn mis Ionawr 2022, sy'n fymryn o ostyngiad mewn perfformiad o'i gymharu ag 88% ym mis Rhagfyr 2021. Fodd bynnag, nid yw'r Bwrdd Iechyd yn gyson yn rhagori ar y targed cenedlaethol drwy ei Dîm Pryderon Corfforaethol sydd â dull o ddatrys cymaint o bryderon â phosibl o dan ddatrysiad cynnar.
- 54 Mae'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio gwybodaeth o bryderon, cwynion, digwyddiadau difrifol (a elwir hefyd yn Ddigwyddiadau Adroddadwy Cenedlaethol), a byth yn ddigwyddiadau i nodi themâu a thueddiadau y mae'n eu cynnwys yn ei Adroddiad Dangosyddion Ansawdd. Y prif gategoriâu adrodd ar gyfer digwyddiadau difrifol ers Mehefin 2021 oedd wserau pwyso, damweiniau cleifion/cwypniadau, marwolaethau annisgwyl, oedi mewn prosesau/gweithdrefnau diagnostig, ac oedi cyn cael mynediad/derbyn. Y prif themâu o ran pryderon yw amseroedd aros, cyfathrebu, gofal, a thriniaeth.

- 55 Adroddodd y Bwrdd Clinigol Llawfeddygol 812 o bryderon a dderbyniwyd rhwng 1 Medi 2020 a 30 Medi 2021. Mae wedi gwreiddio ei drefniadau ar gyfer olrhain pryderon, gyda chyfarfodydd olrhain ar draws yr holl gyfarwyddiaethau wedi'u cyfochri â chronfa ddata olrhain Bwrdd Clinigol cyffredinol. Mae hyn yn galluogi monitro prydlondeb yn effeithiol i bryderon ac yn cefnogi'r gallu i gymryd camau prydlon pan fo oedi. Mae effeithiolrwydd y trefniadau hyn a'r gefnogaeth a gafwyd gan y Tim Pryderon Corfforaethol yn cael ei adlewyrchu ym mherfformiad y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth, a 86% o bryderon wedi cau o fewn y targed o 30 diwrnod ar gyfer y cyfnod 1 Medi 2020 hyd 30 Medi 2021. Mae'r adroddiad sicrwydd diweddaraf gan y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth i'r Pwyllgor ADP corfforaethol ym mis Chwefror 2022 yn nodi'r prif themâu sy'n deillio o bryderon fel: triniaeth glinigol/asesu, apwyntiadau, materion cyfathrebu, derbyniadau, ac agwedd/ymddygiad. Ond prin oedd y dystiolaeth yn yr adroddiad i ddangos sut mae'r Bwrdd Clinigol yn dysgu ac yn gweithredu ar y prif themâu sy'n peri pryder.
- 56 Mae Cyfarwyddwyr Cynorthwyol Profiad Cleifion a Diogelwch Cleifion yn darparu adroddiad a chyflwyniad yn flynyddol i'r Pwyllgor ADP corfforaethol sy'n amlinellu'r themâu a'r tueddiadau ansawdd, diogelwch, a phrofiad a nodwyd ar draws y Bwrdd Iechyd yn ystod y flwyddyn. Mae adroddiad 2020-21 yn canolbwyntio'n bennaf ar waith y Bwrdd Iechyd i addasu ei ofynion gohebu a gweithio ar draws y sefydliad yn ystod y pandemig. Fodd bynnag, mae'r chyflwyniad sy'n cyd-fynd â nhw yn nodi themâu a thueddiadau mewn perthynas ag agweddau allweddol ar ansawdd a diogelwch, gan gynnwys digwyddiadau diogelwch cleifion, pryderon, unioni cam, adolygiadau marwolaethau, ymchwiliadau COVID-19, ac archwiliad clinigol cenedlaethol.
- 57 Mae'n ymddangos bod diwylliant positif ar y cyfan o fewn y Bwrdd Iechyd o ran dysgu gwersi a gwella diogelwch cleifion. Yn ôl canlyniadau arolwg diogelwch mewnol cleifion y Bwrdd Iechyd:
- Roedd 65% o'r staff yn cytuno neu'n cytuno'n gryf eu bod yn mynd ati i wneud pethau i wella diogelwch cleifion;
  - Roedd 58% o'r staff yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod camgymeriadau wedi arwain at newid cadarnhaol; a
  - Roedd 43% o'r staff yn cytuno neu cytuno'n gryf, ar ôl i staff wneud newidiadau i wella diogelwch cleifion, eu bod yn gwerthuso eu heffeithiolrwydd.

Gwrando ar bryderon staff

- 58 Mae'r Bwrdd Iechyd wedi ymrwmo i wrando ar brofiadau a phryderon staff a dysgu ohonynt. Ym mis Rhagfyr 2021, fe adolygodd a diweddarodd ei Weithdrefn Adrodd am ddigwyddiadau, peryglon, a damweiniau fu bron â digwydd er mwyn adlewyrchu newidiadau a wnaed gan Uned Gyflawni GIG Cymru i'r ffordd y mae cyrff y GIG yn adrodd am ddigwyddiadau difrifol. Mae'r weithdrefn yn amlinellu ystod o ddulliau i staff godi pryderon, gan gynnwys y fenter 'rhyddid i godi llais', 'falf diogelwch' a pholisi chwythu'r chwiban. Fodd bynnag, er bod y weithdrefn yn

cyfeirio at y broses 'falf diogelwch' fel opsiwn ar gyfer codi pryderon, nid yw'r Bwrdd lechyd bellach yn ei ddefnyddio.

- 59 Nod menter 'rhyddid i godi llais' y Bwrdd lechyd yw datblygu diwylliant o fod yn agored ar draws y sefydliad. Mae'n cefnogi staff ac yn eu hannog i godi unrhyw bryderon sydd ganddyn nhw. Yn ystod mis Mehefin 2021, mae'r Bwrdd lechyd yn diweddarau ei safle rhyngwyd a sefydlodd gynllun cyfathrebu newydd i godi ymwybyddiaeth ar draws y sefydliad.
- 60 Er bod y Bwrdd lechyd yn adrodd pryderon yn rheolaidd i'w Bwyllgor ADP corfforaethol, nid oedd yn eglur a yw hyn yn cynnwys pryderon a godwyd gan staff. Wedi hynny, ni allem asesu pa mor effeithiol yw'r trefniadau.
- 61 Mae'r Bwrdd lechyd yn annog staff i ddefnyddio Datix i adrodd am ddigwyddiadau. Er ei bod yn ymddangos bod gan yr holl staff yn y Gwasanaethau Corfforaethol, y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol fynediad i system Datix, mae canlyniadau ein harolygon casglu data ni yn awgrymu mai dim ond rhai sydd wedi derbyn hyfforddiant neu gefnogaeth i ddefnyddio'r system i roi gwybod am bryderon, damweiniau fu bron â digwydd neu i gynnal adroddiadau.
- 62 Mae yna ddarlun cymysg o ran y diwylliant o gwmpas gwrando ar bryderon staff. Yn ôl canlyniadau arolwg diogelwch mewnol cleifion y Bwrdd lechyd, roedd 67% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf y byddai staff yn siarad yn rhwydd os ydynt yn gweld rhywbeth a allai effeithio'n negyddol ar ofal cleifion, ac roedd 60% o'r staff yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod eu goruchwyliwr/rheolwr yn ystyried awgrymiadau staff o ddifrif ar gyfer gwella diogelwch cleifion. Fodd bynnag, roedd 41% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod staff yn teimlo'n rhydd i gwestiynu penderfyniad neu weithredoedd y rhai sydd â mwy o awdurdod a 27% yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod ofn ar staff i ofyn cwestiynau pan nad yw rhywbeth yn ymddangos yn iawn.
- (Argymhelliad 4)**

Straeon Cleifion

- 63 Mae straeon cleifion yn ymddangos ar agenda cyfarfodydd y Bwrdd, y Pwyllgor ADP corfforaethol, is-bwyllgorau eraill y Bwrdd megis y Pwyllgor Capasiti lechyd Meddwl a Deddfwriaeth, a phwyllgorau'r Bwrdd Clinigol Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad. Mae straeon cleifion yn cael eu rhannu'n rheolaidd mewn cyfarfodydd Bwrdd cyhoeddus gan ddefnyddio fideos. Mae'r Pwyllgor ADP corfforaethol yn nodi straeon cleifion yn Adroddiadau Sicrwydd y Bwrdd Clinigol ac yng nghofnodion y Bwrdd Clinigol Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad wedi ei gyflwyno yn ystod y cyfarfod. Nodir yr hyn a ddysgwyd a chamau gweithredu sy'n deillio o straeon cleifion lefel y Bwrdd Clinigol.

Teithiau Cerdded Diogelwch Cleifion

- 64 Mae teithiau cerdded diogelwch cleifion yn rhoi dealltwriaeth i Aelodau Annibynnol o'r realiti i staff a chleifion, yn helpu i wneud data'n fwy ystyrion, a rhoi sicrwydd o

fwy nag un ffynhonnell wybodaeth. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi aildechrau ei raglen o deithiau cerdded ar ôl eu hatal yn ystod y pandemig. Fodd bynnag, maent ar raddfa lai tra bod cyfyngiadau ac ystyriaethau COVID-19 yn parhau i fod ar waith. Nododd yr Aelodau Annibynnol sylwadau cadarnhaol ar y teithiau cerdded. Nodwyd bod y teithiau cerdded yn eu helpu i driongli gwybodaeth, er mwyn cael ymdeimlad o forâl y staff, ac i ddeall y materion o ddydd i ddydd sy'n effeithio ar y staff. Rhennir adroddiadau sy'n deillio o deithiau cerdded diogelwch cleifion â'r Byrddau Clinigol perthnasol a'u hadrodd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol yn flynyddol.

Arolygiadau Mewnol/Allanol

- 65 Canfu ein gwaith Asesu Strwythuredig 2021 bod y Gyfarwyddiaeth Llywodraethu Corfforaethol yn cyflwyno adroddiad olrhain deddfwriaethol a rheoleiddiol i bob cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd. Mae'r diweddariad yn rhoi trosolwg o gynnydd y Bwrdd Iechyd wrth weithredu argymhellion a wneir gan gyrrff arolygu a rheoleiddio, megis y Gweithgor Iechyd a Diogelwch, Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC), a'r Cyngor Iechyd Cymunedol. Yn ddiweddar, mae'r Gyfarwyddiaeth Llywodraethu Corfforaethol wedi gwella cynnwys yr adroddiad er mwyn rhoi sicrwydd mwy cadarn i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd, yn ogystal â darparu sylwebaeth ar reolaeth y Bwrdd Iechyd ar Gylchlythyron Iechyd Cymru, a Datrysiadau Diogelwch Cleifion. Fodd bynnag, mae cyfleoedd i'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd gryfhau ei rôl wrth geisio sicrwydd gan y Pwyllgor ADP corfforaethol. Gallai gwneud hynny helpu i ddarparu mwy o sicrwydd i'r Bwrdd bod camau priodol yn cael eu cymryd i fynd i'r afael ag argymhellion allanol sy'n ymwneud ag ansawdd a diogelwch a'u monitro.
- 66 Mae'r Pwyllgor ADP corfforaethol yn derbyn diweddariadau ar weithgarwch AGIC a CHC. Darparwyd diweddariad i gyfarfod y Pwyllgor ym mis Chwefror 2021, Mehefin 2021, a Chwefror 2022 yn rhoi trosolwg o adroddiadau CIC, ac mae arolygiad lleol HIW yn adolygiadau thematig a chenedlaethol. Rhoddodd pob adroddiad diweddarau ddigon o wybodaeth i sicrhau ymwybyddiaeth ymhlith aelodau'r Pwyllgor o bob gweithgaredd a allai gael effaith bosib ar y Bwrdd Iechyd.

Strwythurau a phrosesau llywodraethu

- 67 Roedd ein gwaith yn ystyried i ba raddau y mae strwythurau a phrosesau sefydliadol ar lefel y bwrdd ac islaw yn cefnogi darparu gwasanaethau o ansawdd uchel, diogel, ac effeithiol.
- 68 Gwelsom gyfrifoldeb **cyfunol cryf am ansawdd a diogelwch ymhlith Arweinyddiaeth Weithredol y Bwrdd Iechyd. Fodd bynnag, mae ymadawiad swyddogion gweithredol clinigol allweddol o'r sefydliad o bosibl yn peri risgiau i gyflwyno ac ymgorffori'r Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion newydd. Mae strwythurau a phrosesau corfforaethol a gweithredol ar gyfer ansawdd a diogelwch yn weddol effeithiol ac mae'r Bwrdd Iechyd yn**

cymryd camau i gryfhau'r trefniadau hyn ymhellach. Fodd bynnag, mae adnoddau'n gofyn am fuddsoddiad pellach i alluogi'r Bwrdd Iechyd i gyflwyno'n llawn a ymgorffori ei welliannau ansawdd a diogelwch arfaethedig.

Cynllunio sefydliadol i gefnogi llywodraethu effeithiol

- 69 Mae cyfrifoldeb cryf ar y cyd am ansawdd a diogelwch cleifion ymhlith Arweinyddiaeth Weithredol y Bwrdd Iechyd, ac mae'r Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio, y Cyfarwyddwr Meddygol, a'r Cyfarwyddwr Therapïau a Gwyddorau Iechyd yn benodol yn darparu arweinyddiaeth weladwy yn y maes hwn. Cefnogir uwch arweinyddiaeth y Bwrdd Iechyd gan dîm o Gyfarwyddwyr Cynorthwyol sy'n darparu arweinyddiaeth o ddydd i ddydd ar gyfer ystod o swyddogaethau gan gynnwys gwella ansawdd a diogelwch; diogelwch cleifion; sicrwydd ansawdd; ac effeithiolrwydd clinigol. Mae Cyfarwyddwr Nyrsio'r Bwrdd Iechyd yn ymddeol ym mis Gorffennaf 2022 ac, felly, bydd angen i'r Bwrdd Iechyd recriwtio i'r rôl hon. Mae hyn o bosibl yn peri risg i'r Bwrdd Iechyd, gan fod y Cyfarwyddwr Nyrsio a'r Cyfarwyddwr Meddygol blaenorol yn allweddol yn natblygiad y Fframwaith Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad Cleifion newydd a bydd wedi gadael y Bwrdd Iechyd cyn iddo gael ei weithredu a'i ymgorffori'n llawn ar draws y sefydliad. Canfu ein hadolygiad fod y Bwrdd Rheoli Gweithredol yn trafod ansawdd a diogelwch yn rheolaidd fel eitem agenda sefydlog yn ei gyfarfod ddwywaith yr wythnos.
- 70 Er bod cyfrifoldeb ac atebolrwydd ar y cyd am ansawdd a diogelwch ar lefel gorfforaethol, canfu ein gwaith fod tystiolaeth o weithio 'seilo' ar lefel weithredol a diffyg eglurder ymhlith Cyfarwyddwyr Clinigol ynghylch eu cyfrifoldebau am ansawdd a diogelwch. Rydym yn deall bod the Bwrdd Iechyd yn ymdrin â hyn drwy'r broses cynllunio swyddi.

Fframwaith a Strwythur Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion

- 71 Rydym yn gwneud sylw ym **mharagraff 17** ar Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion newydd y Bwrdd Iechyd ar gyfer 2021-26 a gymeradwywyd gan y Pwyllgor ADP corfforaethol ym mis Medi 2021. Mae'r fframwaith yn mynegi strwythur sy'n cynnwys ystod o bwyllgorau a grwpiau sy'n canolbwyntio ar agweddau penodol ar ansawdd a diogelwch. Mae'n ofynnol i bob pwyllgor/grŵp roi sicrwydd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol sydd, yn ei dro, yn rhoi sicrwydd i'r Bwrdd drwy'r dangosfwrdd ansawdd, diogelwch a phrofiad a signalau o offeryn data sŵn. Disgwylir y bydd pwyllgorau/grwpiau yn y strwythur ansawdd, diogelwch, a phrofiad yn sicrhau pwyslais cynyddol ar feysydd o ansawdd allweddol, lleihau llwyth gwaith y Pwyllgor ADP corfforaethol, a rhoi mwy o sicrwydd i'r Bwrdd. Bydd adroddiadau ansawdd a diogelwch allweddol megis adroddiadau AGIC, adroddiadau atal a rheoli heintiau ac adroddiadau ansawdd diogelwch, a phrofiad sylweddol yn rhoi sicrwydd pellach.

- 72 Er bod y fframwaith yn weddol gynhwysfawr ar lefel gorfforaethol, nid yw'n mynegi'r strwythur a'r prosesau gweithredol yn llawn ar gyfer ansawdd a diogelwch, a sut maent yn cyd-fynd â'r strwythurau corfforaethol i ddarparu ansawdd a sicrwydd diogelwch 'llawr i'r bwrdd'. Er enghraifft, mae gan bob un o'r Byrddau Clinigol Bwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Lleol sy'n cael ei ategu gan grwpiau arweinyddiaeth Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad cyfarwyddiaeth neu ar sail safle. Mae Byrddau Clinigol yn rhoi sicrwydd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol drwy adroddiadau sicrwydd cyfnodol a chynnwys cofnodion o'r cyfarfodydd lleol. Mae'r Bwrdd lechyd yn dal yn y broses o gyflwyno ac ymgorffori'r strwythur newydd ansawdd, diogelwch a phrofiad cleifion gyda rhai pwyllgorau a grwpiau allweddol - fel y Pwyllgor Dysgu Sefydliadol a'r Grŵp Diogelwch Clinigol – heb gyfarfod hyd yn hyn.

Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad Corfforaethol

- 73 Mae'r Pwyllgor ADP corfforaethol yn gyfrifol am roi sicrwydd a chynghor i'r Bwrdd mewn perthynas ag ansawdd a diogelwch cleifion. Mae'r Pwyllgor ADP Corfforaethol yn ystyried ac yn ceisio sicrwydd gan ystod o wybodaeth ansawdd a diogelwch. Fel rhan o'n gwaith, gwnaethom arsylwi'r pwyllgor ar sawl achlysur, a chanfod bod y cyfarfodydd yn cael eu cadeirio'n dda a bod trafodaeth, craffu, a her o ansawdd da gan Aelodau Annibynnol. Fodd bynnag, amlygodd ein gwaith asesu strwythuredig diweddar rai pryderon a fynegwyd drwy Arolwg Effeithiolrwydd Bwrdd 2020-21 ynghylch hyd agendâu'r pwyllgor.
- 74 Mae trefniadau'r pwyllgor ar gyfer rhoi sicrwydd ar faterion ansawdd a diogelwch wedi gwella. Mae'r pwyllgor yn adolygu ac yn craffu ar ystod o ddangosyddion ansawdd a diogelwch ac yn rhoi trosolwg o berfformiad y Bwrdd lechyd ym mhob cyfarfod Bwrdd.

Pwyllgor Effeithiolrwydd Clinigol

- 75 Sefydlwyd y Pwyllgor Effeithiolrwydd Clinigol misol (Pwyllgor EC) ym mis Rhagfyr 2020 i ddarparu fforwm i uwch glinigwyr fonitro gweithrediad canllawiau NICE⁹, i ddarparu cyfeiriad strategol ar gyfer rhaglen archwilio clinigol genedlaethol a lleol y Bwrdd lechyd, ac i dderbyn adroddiadau gan is-grwpiau ac uwchgyfeirio materion/darparu sicrwydd i'r Bwrdd a'r Pwyllgor ADP corfforaethol fel sy'n briodol. Mae gan y pwyllgor aelodaeth amlddisgyblaethol ac mae'n gwahodd cynrychiolwyr o Fyrddau Clinigol i drafod eitemau ar ei agenda.

⁹ Y Sefydliad Cenedlaethol dros Ragoriaeth mewn lechyd a Gofal

Grŵp Diogelwch Clinigol, Pwyllgor Dysgu'r Sefydliad, a Grŵp Pryderon/Digwyddiadau Difrifol

- 76 Mae'r Bwrdd Iechyd yn bwriadu cryfhau ei drefniadau ansawdd a diogelwch ymhellach drwy sefydlu Grŵp Diogelwch Clinigol a Phwyllgor Dysgu Sefydliadol .
- 77 Mae Cylch Gorchwyl drafft y Grŵp Diogelwch Clinigol yn dangos mai ei rôl fydd ysgogi cyngor a sicrwydd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol drwy oruchwylio cynlluniau'r Bwrdd Iechyd; ystyried adroddiadau adolygu/ymchwilio allanol a'u goblygiadau ar brofiad cleifion a dinasyddion; ystyried canlyniadau ar gyfer adborth cleifion; adolygu; cydymffurfio â Safonau Iechyd a Gofal; a monitro gweithredu'r Fframwaith Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad. Bydd gan y pwyllgor aelodaeth amlddisgyblaethol gan staff nyrsio, meddygol, a chorfforaethol.
- 78 Mae Cylch Gorchwyl drafft y Pwyllgor Dysgu Sefydliadol yn dangos mai ei rôl fydd darparu cyfeiriad strategol ac arweinyddiaeth i sicrhau dysgu traws-adrannol o themâu a thueddiadau. Bydd hefyd yn gyfrifol am gytuno ar gamau gweithredu ar gyfer gwella a monitro rhannu arferion da. Bydd y pwyllgor yn adrodd i'r pwyllgor ADP corfforaethol at ddibenion sicrwydd. Er bod aelodaeth arfaethedig y pwyllgor yn cynnwys staff o amrywiaeth o gefndiroedd proffesiynol, rydym yn nodi diffyg cynrychiolaeth nyrsio.
- 79 Rôl y Grŵp Pryderon/Digwyddiadau Difrifol yw darparu goruchwyliaeth ynghylch rheoli cwynion, honiadau, digwyddiadau difrifol, profiad cleifion, digwyddiadau byth, cwestau ac ati. Rydym yn nodi sylwadau ar yr effaith gadarnhaol y mae'r grŵp yma wedi'i gael ar berfformiad pryderon/cwynion y Bwrdd Iechyd ym **mharagraff 53**. Canfu ein harsylwadau o sawl cyfarfod Digwyddiad Difrifol/Pryderon fod yna ddiwylliant cadarnhaol o ran ansawdd, diogelwch, a phrofiad cleifion. Cadeiriwyd cyfarfodydd yn dda a chafwyd trafodaethau agored a gonest ymhlith y mynychwyr. Cafodd camau clir eu nodi a'u cytuno a'u neilltuo i swyddogion cyfrifol.

Pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Bwrdd Clinigol

- 80 Mae'r Pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad o fewn Byrddau Clinigol yn gyfrifol am ysgogi sicrwydd a chynghor i'r pwyllgor ADP corfforaethol. Ceir cyfarfodydd Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Bwrdd Llawfeddygaeth bob deufis sy'n cael eu cadeirio gan Meddyg Anaesthetidd Ymgynghorol.
- 81 Mae presenoldeb amlddisgyblaethol da mewn cyfarfodydd o staff nyrsio, meddygol, a chorfforaethol. Mae agenda y cyfarfod strategol yn cyd-fynd â'r Safonau Iechyd a Gofal. Ceir hefyd eitemau sy'n ymwneud â rhannu adborth gan y Pwyllgor ADP corfforaethol ac ystyrir adroddiadau eithriadau ac uwchgyfeirio materion allweddol gan Bwyllgorau'r Gyfarwyddiaeth Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad ac arbenigeddau. Mae hyn yn sicrhau ansawdd a sicrwydd diogelwch 'llawr i'r bwrdd' ac mae'n galluogi rhannu gwybodaeth gorfforaethol allweddol am ansawdd a diogelwch i lawr drwy'r strwythur ansawdd a diogelwch.

Pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad y Cyfarwyddiaethau

82 Mae Pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Cyfarwyddiaethau yn gyfrifol am roi sicrwydd a chynghor i'r Bwrdd Clinigol Diogelwch, Ansawdd a Phrofiad. Cynhelir cyfarfodydd pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn fisol a'r Clinigydd Arweiniol sy'n gyfrifol am ansawdd a diogelwch sy'n eu cadeirio. Mae'r cyfarfodydd yn cael eu cadeirio'n dda ac mae ganddynt bresenoldeb aml-ddisgyblaeth da o staff nyrsio, meddygol, a chorfforaethol. Mae trafodaeth o ansawdd da ymhlith cyfranogwyr a digon o amser yn cael ei roi i bob eitem sy'n caniatáu i bawb gyfrannu at y drafodaeth.

Adnoddau ac arbenigedd i gefnogi llywodraethu ansawdd

- 83 Mae sawl tîm corfforaethol yn gweithio i gefnogi materion ansawdd a diogelwch ledled y Bwrdd Iechyd. Mae'r Tîm Profiad Cleifion a'r Tîm Pryderon yn adrodd i'r Cyfarwyddwr Nyrsio Gweithredol. Mae hyn yn ychwanegol at y Timau Gwella Ansawdd, Archwilio Clinigol, ac Atal a Rheoli Heintiau y cyfeirir atynt yn yr adroddiad hwn (gweler **paragraffau 28, 36, ac 85**).
- 84 Mae'r Tîm Profiad Cleifion (3.86 WTE, 4 unigolyn) yn darparu ystod o hyfforddiant pwrpasol i feysydd gweithredol sy'n cefnogi staff, gofalwyr, a gwirfoddolwyr ar draws y Bwrdd Iechyd, ochr yn ochr â'i hyfforddiant sefydlu mwy strwythuredig ar gyfer staff newydd. Mae'r Tîm Pryderon (10.4 WTE, 14 o unigolion) yn darparu hyfforddiant a chefnogaeth i staff gweithredol mewn perthynas â datrys cwynion yn gynnar, torri dyletswydd, cywiro pethau, a meysydd eraill o hyfforddiant pwrpasol. Nid oed gan y Timau Profiad Cleifion a Phryderon unrhyw swyddi gwag ar adeg yr adroddiad. Fodd bynnag, mae adnoddau yn y timau wedi lleihau dros y tair blynedd diwethaf i sicrhau gostyngiadau mewn costau. Mae canlyniadau ein harolwg o gasglu data yn dangos nad oes gan y Bwrdd Iechyd dîm dadansoddi data corfforaethol.
- 85 Mae gan y Bwrdd Iechyd Dîm Atal a Rheoli Heintiau penodol (7 WTE, 8 unigolyn), sy'n darparu hyfforddiant a chefnogaeth ffurfiol a phwrpasol i staff gweithredol ledled y Bwrdd Iechyd ar faterion sy'n ymwneud ag atal a rheoli heintiau. Yn ystod pandemig COVID-19, bu'r tîm yn gweithio mewn cysylltiad â sefydliadau ac asiantaethau allanol/partner megis Prifysgol Caerdydd, Prifysgol Metropolitan Caerdydd, Cyngor Caerdydd, a Chyngor Bro Morgannwg, i ddarparu cyfarpar diogelu personol¹⁰ a hyfforddiant atal a rheoli heintiau cyffredinol a hefyd sicrhodd fod pobl yn bresennol mewn cyfarfodydd gweithredol a bwrdd TTP¹¹. Mae hyn wedi cael effaith sylweddol ar allu'r tîm i ddarparu cefnogaeth i'r ymateb i'r pandemig yn uniongyrchol ac i ysgogi cyngor a hyfforddiant ar draws y Bwrdd

¹⁰ Cyfarpar Diogelu Personol

¹¹ Profi, Orlhain a Diogelu

lechyd ar ei waith rheoli ac atal heintiau arferol. Nid oedd gan y tîm unrhyw swyddi gwag ar adeg yr adroddiad.

- 86 Ar lefel weithredol, mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol wedi dynodi arweinwyr ar gyfer sawl agwedd allweddol ar ansawdd a diogelwch megis: rheoli pryderon, profiad cleifion, atal a rheoli heintiau, gwella ansawdd, rheoli risg, Datix, a dadansoddi data. Fodd bynnag, gwelsom nad yw rhai arweinwyr dynodedig wedi diogelu amser i gyflawni nifer o'r rolau hyn, yn enwedig ar lefel y gyfarwyddiaeth.
- 87 Yn wir, roedd diffyg adnoddau a gallu ar gyfer gweithgaredd ansawdd a diogelwch yn thema gyson yn ystod ein cyfweiliadau â staff y Bwrdd lechyd. Ar ben hynny, mae canlyniadau arolwg diogelwch mewnol y Bwrdd lechyd yn nodi bod hyn yn fater sylweddol:
- Roedd 67% o'r staff yn anghytuno neu'n anghytuno'n gryf bod digon o staff i ymdopi â'r llwyth gwaith; ac
  - Roedd 43% o'r staff yn cytuno neu'n cytuno'n gryf bod staff yn eu tîm/adran yn gweithio oriau hirach na'r hyn sydd orau ar gyfer gofal cleifion.
- 88 Mae angen rhagor o fuddsoddiad, felly, o ran adnoddau corfforaethol a gweithredol ansawdd a diogelwch er mwyn galluogi'r Bwrdd lechyd i gyflwyno'n llawn ac ymgorffori ei welliannau ansawdd a diogelwch arfaethedig. **(Argymhelliad 6)**

Trefniadau ar gyfer monitro ac adrodd

- 89 Ystyriodd ein gwaith a yw trefniadau ar gyfer monitro perfformiad ac adrodd ar lefel weithredol a strategol yn rhoi digon o bwyslais ar ansawdd a diogelwch cleifion.
- 90 Gwelsom fod **agendâu corfforaethol a gweithredol yn rhoi sylw eang i faterion ansawdd a diogelwch ar gyfer eu trafod. Mae digon o wybodaeth ar gyfer craffu a sicrwydd ar lefel bwrdd corfforaethol a bwrdd clinigol, ac mae defnydd y Bwrdd lechyd o ddata ansawdd a diogelwch yn aeddfedu. Fodd bynnag, mae cyfleoedd i agendâu fod yn fwy deinamig i adlewyrchu risgiau a materion newydd o ansawdd sy'n dod i'r amlwg. Mae angen cryfhau'r adrodd ar y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19. Ar ben hynny, mae angen datblygu'r gwaith adrodd ymhellach ar lefel y gyfarwyddiaeth ac o ran gwasanaethau a gomisiynir gan y Bwrdd lechyd.**

Gwybodaeth ar gyfer craffu a sicrwydd

- 91 Mae adroddiad perfformiad integredig y Bwrdd a'i gerdyn sgôr cytbwys yn darparu gwybodaeth am berfformiad yn erbyn mesurau Fframwaith Cyflawni GIG Cymru gan gynnwys cwynion, digwyddiadau difrifol, marwolaethau, a cwmpadau. Rhydd yr adroddiad sylwebaeth fanwl ar berfformiad ansawdd a diogelwch ac yn cynnwys dolenni at bapurau eraill sy'n rhoi rhagor o wybodaeth am agweddau penodol ar ansawdd a diogelwch. Er enghraifft, roedd yr adroddiad a roddwyd i'r

Bwrdd ym mis Ionawr 2022 yn cynnwys dolen i bapur ar wahân ar leihau difrod yn sgiliau briwiau pwyso.

- 92 Cyflwynodd y Bwrdd 'Adroddiad Diweddarau COVID-19' ym mis Tachwedd 2020 (a ail-enwyd yn 'Diweddariad Cydnerthedd Systemau' ym mis Tachwedd 2021) i roi diweddariadau ar agweddau allweddol ar weithgareddau'r Bwrdd lechyd yn ystod pandemig COVID-19, gan gynnwys mewn perthynas ag ansawdd a diogelwch. Mae elfen ansawdd a diogelwch yr adroddiad yn rhoi trosolwg o bwysau gweithredol a'u heffaith, yn ogystal â rhywfaint o sylwebaeth mewn perthynas â phrofiad pobl ac ymchwiliadau i COVID-19 sydd wedi'u caffael mewn ysbytai. Fodd bynnag, nid oes tystiolaeth i ddangos bod y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 wedi cael eu hadrodd i'r Bwrdd naill ai drwy'r adroddiad perfformiad integredig neu ddiweddariad cadernid systemau. Mae'r Bwrdd hefyd yn derbyn ystod o adroddiadau cysylltiedig ag ansawdd a diogelwch ar wahân ynghylch pynciau fel perfformiad strôc, lefelau staffio nyrsys, ac Adroddiad Blynnyddol Ombwdsmon y Gwasanaethau Cyhoeddus.
- 93 Ym mis Mehefin 2020, cytunodd y Pwyllgor ADP corfforaethol ar ystod o ddangosyddion ansawdd i'w monitro'n rheolaidd ym mhob cyfarfod trwy ddangosfwrdd ansawdd, diogelwch, a phrofiad. Er bod gwaith ar y dangosfwrdd yn dal i fynd yn ei flaen, mae'r pwyllgor yn parhau i ysgogi goruchwyliaeth o ddangosyddion ansawdd trwy ei Adroddiad Dangosyddion ansawdd sy'n cynnwys mesurau ar ddigwyddiadau adroddadwy cenedlaethol, difrod oherwydd briwiau pwyso, COVID-19- digwyddiadau cysylltiedig, digwyddiadau byth, pryderon, profiad cleifion, a gostyngiadau. Tra bod y Pwyllgor ADP corfforaethol hefyd yn derbyn adroddiadau gan bob Bwrdd Clinigol sy'n cynorthwyo i roi sicrwydd ar draws ehangder gwasanaethau'r Bwrdd lechyd, mae cyfleoedd i gryfhau adrodd ar ansawdd a diogelwch gwasanaethau, gan gynnwys gwasanaethau a gomisiynwyd gan y Bwrdd lechyd.
- 94 Mae Bwrdd Clinigol yn darparu adroddiadau sicrwydd rheolaidd i'r Pwyllgor ADP corfforaethol ar ansawdd a diogelwch gwasanaethau ar lefel weithredol. Mae'r adroddiad gan y Bwrdd Llawdriniaeth Glinigol yn cyd-fynd â'r Safonau lechyd a Gofal ac mae'n cynnwys gwybodaeth am berfformiad ar ystod o fetrigau o ansawdd, gan gynnwys digwyddiadau byth, haint a ddaliwyd wrth gael gofal iechyd, digwyddiadau, pryderon, ac adborth cleifion. Mae'r adroddiad hefyd yn tynnu sylw at risgiau allweddol a lliniaru camau a gwaith a gwblhawyd mewn ymateb i COVID-19. Fodd bynnag, roedd tystiolaeth gyfyngedig bod Byrddau Clinigol yn ystyried y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 fel rhan o'r adroddiadau i'r Pwyllgor ADP corfforaethol. **(Argymhelliad 7)**
- 95 Ar lefel weithredol, mae Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth yn adolygu amrywiol gyflwyniadau, adroddiadau perfformiad, a dangosfyrddau gan gynnwys data ar ddigwyddiadau difrifol, rheoli Datix, adolygiadau marwolaethau, rhagnodi fferylliaeth, meddyginiaeth, profiad cleifion, pryderon, a rheoli heintiau. Gwelsom nad oedd papurau ategol yn cael eu darparu ar gyfer rhai eitemau ar yr agenda, ac adroddiadau a diweddariadau llafar wedi'u darparu yn lle hynny. Er bod adroddiadau a diweddariadau llafar yn briodol mewn

rhai achosion, mae diffyg gwybodaeth ategol yn cyfyngu ar gyfleoedd i'r rhai sy'n mynychu adolygu gwybodaeth ymlaen llaw a darparu digon o graffu a her mewn cyfarfodydd.

Sylw i faterion ansawdd a diogelwch cleifion

- 96 Mae cylch gwaith y Pwyllgor ADP corfforaethol yn glir mewn perthynas â darparu goruchwyliaeth o ansawdd a diogelwch cleifion. Mae'r agendâu wedi'u strwythuro ac maent yn cynnwys nifer o eitemau sefydlog, megis Adroddiadau Bwrdd Clinigol, Adroddiad dangosyddion Ansawdd, adroddiadau ar weithgaredd AGIC, diweddariadau Gofal Sylfaenol, ac adolygiad o'r risgiau Fframwaith Sicrwydd Bwrdd perthnasol. Mae'r pwyllgor hefyd yn derbyn adroddiadau eithriad a diweddariadau penodol ar agweddau allweddol ar ansawdd a diogelwch megis difrod yn sgil briwiau pwysu, adolygu a chymeradwyo polisiau sy'n gysylltiedig ag ansawdd a diogelwch, a chofnodion cyfarfod pob pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Bwrdd Clinigol.
- 97 Er bod agendâu cyfarfod wedi'u strwythuro, mae cyfleoedd iddynt fod yn fwy deinamig i adlewyrchu materion a risgiau ansawdd newydd a rhai sy'n dod i'r amlwg. Ar ben hynny, nododd ein gwaith bryderon ynghylch maint agendâu, gan gyflwyno risg bod gormod o wybodaeth i graffu'n ddigonol a cheisio sicrwydd. Fodd bynnag, fel y nodwyd ym **mharagraff 71**, dylai sefydlu pwyllgorau a grwpiau ychwanegol yn y strwythur ansawdd, diogelwch a phrofiad newydd roi pwyslais ar feysydd o ansawdd allweddol i roi sicrwydd i'r Pwyllgor ADP Corfforaethol ac, felly, helpu i leihau llwyth gwaith y pwyllgor.
- 98 Yn weithredol, mae'r pwyllgorau Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad yn y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn defnyddio agenda safonedig sy'n cyd-fynd â safonau lechyd a Gofal ac yn ymdrin ag agweddau allweddol ar ansawdd a diogelwch megis: risg, straeon cleifion, cydymffurfiaeth reoleiddio ac achrediad allanol, digwyddiadau diogelwch cleifion, rhybuddion diogelwch cleifion, cwynion, a rheoli heintiau. Fodd bynnag, mae'r agendâu ar gyfer y cyfarfodydd hyn hefyd yn hir, sy'n gallu arwain at gyfarfodydd yn mynd y tu hwnt i'w hamser penodedig.
- 99 Mae canlyniadau ein harolygon casglu data yn dangos na wnaeth pandemig COVID-19 effeithio ar y ffordd y mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygol a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol yn monitro ac yn adrodd materion ansawdd a diogelwch cleifion. Maent yn rhannu cofnodion o gyfarfodydd gyda thimau rheoli cyfarwyddiaeth, adrannol a gweithredol.

Atodiad 1

Ymateb y rheolwyr i argymhellion archwilio

Arddangos 2: ymateb rheoli

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A1 Blaenoriaethau Ansawdd a Diogelwch Diwygiodd y Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol eu blaenoriaethau ansawdd mewn ymateb i bandemig COVID-19. Fodd bynnag, mae'n ymddangos bod cyfochri gwael rhwng y blaenoriaethau gweithredol hyn a chamau cyflawni allweddol y Bwrdd lechyd ar gyfer ansawdd a diogelwch fel yr amlinellir yn ei Gynllun Blynnyddol ar gyfer 2021-22. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod gwell cyfochri rhwng blaenoriaethau gweithredol ac ansawdd strategol a diogelwch fel y'u mynegir yn strategaeth deng mlynedd y Bwrdd lechyd a Fframwaith Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad Cleifion newydd.</p>	<p>Gweithio gyda'r holl Fyrddau Clinigol i gytuno ar flaenoriaethau ADP sy'n cyd-fynd â'r fframwaith a'r Cynllun Blynnyddol a'r Cynllun Tymor Canolog Integredig.</p> <p>Datblygu dangosyddion generig ac Ansawdd penodol wedi'u halinio â Blaenoriaethau ADP ar gyfer Byrddau Clinigol sy'n cael eu hadrodd trwy'r strwythur ADP. a Phwyllgor ADP. Caiff y rhain eu hadrodd drwy eithriad yn ôl y galw ac yn gyfan gwbl yn eu cyflwyniad cofrestredig i'r Pwyllgor.</p>	<p>Ebrill 2022</p> <p>Ebrill 2022</p>	<p>Cyfarwyddwr Cynorthwyol Profiad Cleifion a Chyfarwyddwr Cynorthwyol Diogelwch ac Ansawdd Cleifion</p>

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A2 Rheoli Risg Mae lle i sicrhau bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol yn cynnal mwy o oruchwyliaeth o risgiau y mae pwyllgorau eraill yn craffu arnynt lle mae effaith ansawdd a diogelwch glir. Mae lle i wella ansawdd y wybodaeth risg a gofnodwyd ar gofrestrau risg gweithredol ac uwchgyfeirio/isgyfeirio risg i/o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau:</p> <p>a) bod y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol yn gofyn am sicrwydd gan bwyllgorau eraill y Bwrdd lechyd lle gallai eu risgiau effeithio ar ansawdd a diogelwch; ac</p> <p>b) adolygu a gwella ansawdd y wybodaeth risg a gofnodwyd ar gofrestrau risg gweithredol a chyflwyno proses briodol ar gyfer uwchgyfeirio ac isgyfeirio risg i/o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol.</p>	<p>a) Bydd yr holl risgiau sy'n fanwl o fewn y Gofrestr Risg Gorfforaethol a allai effeithio ar ansawdd a diogelwch yn parhau i gael eu rhannu yn y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad. Yn ogystal, bydd risgiau sy'n fanwl o fewn Fframwaith Sicrwydd y Bwrdd sy'n cael eu rhannu mewn pwyllgorau eraill, megis y Gweithlu, sy'n cael ei drafod yn y Pwyllgor Strategaeth a Chyflawni, lle gallai'r risg fod â goblygiadau Ansawdd a Diogelwch, hefyd yn cael eu rhannu gyda'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad.</p> <p>b) Mae Tîm Risg a Rheoleiddio'r Bwrdd lechyd yn gweithredu system wirio a herio i reoli'r cynnydd ac isgyfeirio risgiau o'r Gofrestr Risg Gorfforaethol. Mae hyfforddiant hefyd yn cael ei ddarparu i risg sy'n arwain at wella'r manylion sy'n cael eu cofnodi o fewn cofrestrau risg. Mae'r ddau faes yn parhau i fod yn waith ar y gweill a bydd yn parhau i gael ei weithredu a'i wella.</p>	<p>Hydref 2022</p> <p>Ar y gweill a gofyniad parhaus – Mawrth 2023</p>	<p>Cyfarwyddwr Llywodraethu Corfforaethol</p>

Argymhelliad	Ymateb rheolaeth	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A3 Archwiliad Clinigol Mae'r Bwrdd Iechyd yn datblygu Strategaeth a Pholisi Archwilio Clinigol, ond mae oedi wedi bod oherwydd heriau capasiti a system TG o fewn y Tîm Archwilio Clinigol. Fe wnaeth Archwiliad Mewnol gwblhau adolygiad o drefniadau archwilio clinigol y Bwrdd Iechyd yn ystod 2021 gan roi sgôr sicrwydd cyfyngedig, gan nodi sawl mater allweddol sydd angen mynd i'r afael â nhw. Er bod y Bwrdd Iechyd yn gwneud rhywfaint o gynnydd yn y maes hwn, dylai:</p> <p>a) cwblhau'r gwaith ar ei strategaeth archwilio glinigol, polisi, a chynllun. Dylai'r cynllun ymdrin ag archwiliadau cenedlaethol gorfodol, ar draws y meysydd corfforaethol, ac archwiliadau lleol sy'n cael eu llywio gan feysydd risg. Dylai'r cynllun hwn gael ei gymeradwyo gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad corfforaethol a dylid monitro'r cynnydd o ran ei gyflwyniad yn rheolaidd; a</p> <p>b) sicrhau bod argymhellion sy'n deillio o'r adolygiad Archwilio Mewnol o archwiliad clinigol yn cael eu gweithredu fel blaenoriaeth.</p>	<p>Bydd y Cynllun Archwilio Clinigol yn cael ei rannu yn y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd a'i drafod yng nghyfarfod Pwyllgor ADP mis Hydref. Bydd y cynllun yn cyfeirio at yr holl gamau gweithredu o'r adroddiad hwn.</p> <p>Bydd cydymffurfiaeth â chanfyddiadau archwilio mewnol yn parhau i gael ei fonitro drwy'r Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd.</p> <p>Mae rhywfaint o fuddsoddiad wedi'i roi i Archwiliad Clinigol ym mlwyddyn un ar ffurf yr achos Busnes mewnol (arian i'w ddarparu dros gyfnod o dair blynedd). Rydym yn recriwtio i swyddi – darparwyd buddsoddiad ar gyfer Band 8a arweiniol Effeithiolrwydd Clinigol a band cydlynedd Archwilio 5. Darparwyd adnodd ychwanegol ar gyfer swydd band 5 i gefnogi'r rhaglen AMAT.</p> <p>AMAT – Mae system rheoli ac olrhain archwilio wedi'i phrynu ac mae'n cael ei chyflwyno trwy weithredu fesul cam.</p>	<p>Hydref 2022</p> <p>Hydref 2022</p> <p>Recriwtio wedi'i gwblhau erbyn Medi 2022</p> <p>Y gweithredu i'w gwblhau erbyn Mawrth 2023</p>	<p>Pennaeth Sicrhau Ansawdd ac Effeithiolrwydd Clinigol</p>

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A4 Gwerthoedd ac Ymddygiadau Mae Fframwaith Gwerthoedd ac Ymddygiadau'r Bwrdd Iechyd yn nodi ei weledigaeth ar gyfer diwylliant sy'n canolbwyntio ar ansawdd a diogelwch cleifion. Serch hynny, mae yna ddarlun cymysg o ran y diwylliant ynghylch adrodd ar gamgymeriadau, damweiniau a fu bron â digwydd, a chodi a gwrando ar bryderon staff. Felly, dylai'r Bwrdd Iechyd wneud gwaith i ddeall pam fod rhai staff yn teimlo:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) bod eu camgymeriadau yn cael eu dal yn eu herbyn neu eu cadw yn eu ffeil bersonol; b) nad yw'r Bwrdd Iechyd yn rhoi adborth am newidiadau a roddwyd ar waith yn dilyn adroddiadau am ddigwyddiad neu hysbysu staff am gamgymeriadau sy'n digwydd yn eu tîm neu adran; a c) nid ydynt yn teimlo'n rhydd i gwestiynu penderfyniad neu weithredoedd y rhai sydd â mwy o awdurdod ac maent yn ofni gofyn cwestiynau pan nad yw rhywbeth yn ymddangos yn iawn. 	<p>Diwylliant diogelwch gyda phwyslais ar ddiogelwch seicolegol sy'n galluogi y Fframwaith ADP.</p> <p>Mae aelodau o'r tîm yn cynnal cwrs Arweinyddiaeth y Sefydliad Gwella Gofal Iechyd, a bydd eu darn o waith â phwyslais yn mynd i'r afael â'r materion hyn.</p> <p>Mae cynllun prosiect yn cael ei ddatblygu a bydd yn rhan o weithredu'r fframwaith gan ADP.</p> <p>Bydd arolygon diwylliant ac adborth yn rhan o'r gwerthusiad gyda'n metrigau o ansawdd a byddant yn cael eu cynnal yn flynyddol yn chwarter 4 er mwyn asesu a yw gwerthoedd ac ymddygiadau wedi gwella.</p> <p>Bydd gwaith yn cyd-fynd â chydweithwyr datblygu sefydliadol a gefnogir drwy'r cynllun pobl a diwylliant.</p>	<p>Fframwaith ADP i 2026</p> <p>Ebrill 2023</p> <p>Cynllun prosiect wedi cwblhau Hydref 2022</p> <p>Cynnal arolygon blynyddol</p>	<p>Pennaeth Diogelwch Cleifion ac Ansawdd yn adrodd i Gyfarwyddwr Nyrsio Gweithredol fel noddwr Gweithredol ar gyfer y rhaglen</p>

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A5 Adolygiadau Datblygu Arfarnu Personol (PADR)</p> <p>Mae cyfradd cydymffurfio'r Bwrdd lechyd ar gyfer gwerthusiadau yn gyson is na'r targed cenedlaethol o 85%. Dywed y Bwrdd lechyd bod pwysau gweithredol yn cael effaith andwyol ar gydymffurfio a bod galluogi gwaith heb sicrhau lefel y gwelliant a ragwelwyd dros gyfnod pandemig COVID-19. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd gymryd camau priodol i wella perfformiad mewn perthynas â PADR ar lefelau corfforaethol a gweithredol.</p>	<p>Mae'r BIP wedi cydnabod y mater ynghylch cydymffurfiaeth VBA ac mae cynllun gwella wedi'i roi ar waith sy'n canolbwyntio ar gyfathrebu ac ymgysylltu, hyfforddi a chefnogaeth a'r effaith ar lesiant staff a chanlyniadau perfformiad.</p> <p>Datblygwyd y cynllun gwella hwn gyda Phartneriaid Undebau Llafur a chaiff ei gyflwyno ar y cyd â phartneriaid.</p> <p>Gan gydnabod pwysau gwasanaeth parhaus ar draws Bwrdd lechyd Prifysgol Cymru wrth i ni reoli cyfnod adfer y pandemig a galwadau gwasanaeth cynyddol erioed, targed BIP yw cynyddu cydymffurfiaeth i 50% yn 2022-23, ac yna targed o 85% yn 2023-24.</p> <p>Mae'r Dangosyddion Perfformiad Allweddol hyn yn cael eu hadlewyrchu yn y Cynllun Pobl a Diwylliant ac yn cael eu hadolygu'n fisol.</p> <p>Bydd pwyslais ar hyrwyddo ac ymgysylltu â'r dull VBA newydd (a lansiwyd yn 2019) yn datblygu gallu rheolwr a phrynu tîm trwy hyfforddiant a datblygu, ymgysylltu a chefnogaeth effeithiol a hygyrch, gan gynnwys datblygu wrth ddarparu VBA effeithiol, pwysigrwydd VBA ar lesiant staff, perfformiad, cymhelliant, ac ansawdd.</p> <p>Mae ystod o ddysgu byr hefyd yn cael ei ddatblygu a fydd hefyd yn rhoi cymorth i weithwyr wrth baratoi ar gyfer eu VBA. Bydd ymyrraeth wedi'i thargedu yn cefnogi datblygiadau ynghylch dilyniant cyflog.</p>	<p>Cyfradd gydymffurfio 50% - Mawrth 2023</p> <p>Cyfradd gydymffurfio 85% – Mawrth 2024</p>	<p>Cyfarwyddwr Cynorthwyol Datblygiad Sefydliadol, Llesiant a Diwylliant</p>

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A6 Adnoddau i gefnogi llywodraethu ansawdd</p> <p>Mae adnoddau o fewn y Timau Profiad Cleifion Corfforaethol a Phryderon wedi lleihau dros y tair blynedd diwethaf ac mae pandemig COVID-19 wedi cael effaith sylweddol ar gapasiti'r Tîm Atal a Rheoli Heintiau. Ar lefel weithredol, mae'r Bwrdd Clinigol Llawfeddygaeth a'r Gyfarwyddiaeth Gwasanaethau Llawfeddygol wedi dynodi arweinwyr ar gyfer llawer o agweddau allweddol ar ansawdd a diogelwch. Fodd bynnag, nid ydynt wedi diogelu amser i gyflawni nifer o'r swyddogaethau hyn. Felly, dylai'r Bwrdd lechyd sicrhau bod digon o adnoddau a gallu i gefnogi llywodraethu ansawdd ar lefelau corfforaethol a gweithredol.</p>	<p>Mae'r cynnydd mewn pryderon yn parhau i fod yn sylweddol ac mae'r adnoddau yn broblem. Bu rhywfaint o fuddsoddiad drwy'r achos Busnes sy'n rhychwantu cyfnod o dair blynedd.</p> <p>Roedd rheoli adnoddau drwy'r pandemig yn heriol i'r tîm Atal a Rheoli Heintiau. Fodd bynnag wrth i'r pandemig leihau'r pwyslais ar gyfer y tîm IPC yn ôl ar dargedau IPC haen 1 arferol, rydym bellach yn gweld y symudiad yn ôl i fusnes arferol. Recriwtio gweithredol hefyd ar waith i recriwtio i swyddi gwag eithriadol.</p> <p>Yn ddiweddar mae gan Fwrdd Clinigol llawdriniaethau nyrs ADP ymroddedig sy'n cysylltu â thimau corfforaethol.</p> <p>Bydd y tîm corfforaethol yn gweithio gyda'r bwrdd clinigol i nodi arweinwyr a chyfrifoldebau ADP gydag ymarfer corff i nodi'r amser sydd ei angen i gyflawni'r agendâu hyn yn effeithiol.</p>	<p>Tachwedd 2024</p> <p>Ebrill 2022</p> <p>Cwblhau</p> <p>Hydref 2022</p>	<p>Cyfarwyddwr Cynorthwyol Profiad Cleifion</p> <p>Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio</p> <p>Cyfarwyddwr Cynorthwyol Profiad Cleifion a Chyfarwyddwr Cynorthwyol Diogelwch ac Ansawdd Cleifion</p>

Argymhelliad	Ymateb y rheolwyr	Dyddiad cwblhau	Swyddog cyfrifol
<p>A7 Monitro ac Adrodd</p> <p>Nid oes tystiolaeth i ddangos bod y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 wedi cael eu hadrodd i'r Bwrdd naill ai drwy'r adroddiad perfformiad integredig neu ddiweddariad gwydnwch systemau. Ar ben hynny, roedd tystiolaeth gyfyngedig bod Byrddau Clinigol yn ystyried y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 fel rhan o'r adroddiadau i'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch, a Phrofiad corfforaethol. Dylai'r Bwrdd Iechyd, felly, sicrhau bod y pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19 yn cael eu hystyried yn rheolaidd gan Fyrddau Clinigol a'u hadrodd i'r Pwyllgor a'r Bwrdd Ansawdd Corfforaethol, Diogelwch a Phrofiad.</p>	<p>Bydd y templed diwygiedig ar gyfer cyfarfodydd ADP y Byrddau Clinigol yn ymgorffori'r pedwar niwed sy'n gysylltiedig â COVID-19.</p> <p>Bydd nodiadau a logiau gweithredu'r Byrddau clinigol yn cael eu rhannu yng nghyfarfodydd Pwyllgor ADP.</p>	<p>Awst 2022</p>	<p>Cyfarwyddwr Cynorthwyol Profiad Cleifion a Chyfarwyddwr Cynorthwyol Diogelwch ac Ansawdd Cleifion</p>

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

E-bost:

Gwefan:

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.
We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.